

Utbildningsutskottets betänkande 2025/26:UbU23

Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i skollagen och förslag till principer för läroplanernas struktur och innehåll. Förslagen syftar till en stark kunskapsskola med kunskapsuppdraget i fokus.

De ändringar som föreslås innebär bl.a. att utbildningen inom skolväsendet ska ha till syfte att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever samt att undervisningen ska bestämmas och ledas av lärare eller förskollärare. De föreslagna ändringarna innebär också att läroplanerna för de obligatoriska skolformerna ska innehålla inledande delar, kursplaner och timplaner. Kursplanerna ska bestå av syfte, ämnets bidrag till skolans mål, mål och innehåll, undervisningsstrategier samt betygs- och bedömningskriterier. Läroplanerna ska vara tydligt kunskapsinriktade och en central utgångspunkt ska vara att grundläggande kunskaper och färdigheter ska betonas, särskilt i de yngre åldrarna. Vidare föreslås att sammantagen bedömning ska tillämpas för alla betygssteg, dvs. även för betyget E. Det ska även införas nya kursplaner för elever som är nybörjare i svenska språket, där betyg inte sätts.

Merparten av lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028. Vissa ändringar som rör kommunal vuxenutbildning föreslås dock träda i kraft den 1 januari 2031. Nya läroplaner för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska tillämpas fr.o.m. höstterminen 2028.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns elva reservationer (S, V, C, MP). I en av reservationerna (S, V, C, MP) betonas att elevinflytandet behöver värnas och säkerställas i arbetet med de nya läroplanerna.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:194 Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola.

20 yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden.....	7
Regeringens förslag	7
Utskottets ställningstagande.....	33
Vissa grundläggande principer och värdegrundsfrågor	34
Utskottets ställningstagande.....	39
Vissa kunskapsområden i läroplanen.....	41
Utskottets ställningstagande.....	46
Reservationer	47
1. Utbildningens syfte, punkt 2 (MP)	47
2. Eleveinflytande, punkt 3 (S, V, C, MP).....	47
3. Inflytande för vårdnadshavare, punkt 4 (MP).....	48
4. Undervisningsmetoder och undervisningsstrategier, punkt 5 (S, V)	49
5. Undervisningsmetoder och undervisningsstrategier, punkt 5 (C, MP).....	49
6. Icke-konfessionell undervisning, punkt 6 (S, V, C).....	50
7. Diskriminering, punkt 7 (V, MP)	51
8. Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer, punkt 8 (S, V, MP)	51
9. Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer, punkt 8 (C)	52
10. Vissa andra kunskapsområden, punkt 9 (C)	53
11. Vissa andra kunskapsområden, punkt 9 (MP)	54
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	56
Propositionen	56
Följdmotionerna	56
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	59

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag

1. Regeringens förslag

Riksdagen

- a) godtar det som utskottet anför om regeringens förslag till
 1. lag om ändring i skollagen (2010:800),
 2. lag om ändring i skollagen (2010:800),
- b) godkänner vad regeringen föreslår om principer för läroplanernas struktur och innehåll (avsnitt 6.1 och 6.3.2–6.6 i propositionen).
Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:194 punkterna 1.1, 2.1 och 3.

Vissa grundläggande principer och värdegrundsfrågor

2. Utbildningens syfte

Riksdagen avslår motion

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 1 (MP)

3. Elevinflytande

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 1,

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 4 och

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 5.

Reservation 2 (S, V, C, MP)

4. Inflytande för vårdnadshavare

Riksdagen avslår motion

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 6.

Reservation 3 (MP)

5. Undervisningsmetoder och undervisningsstrategier

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 3 och

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1.

Reservation 4 (S, V)

Reservation 5 (C, MP)

6. Icke-konfessionell undervisning

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 4,

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2 och

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2.

Reservation 6 (S, V, C)

7. Diskriminering

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 2 och

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 7 (V, MP)

Vissa kunskapsområden i läroplanen

8. Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 3,

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 och

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 8 (S, V, MP)

Reservation 9 (C)

9. Vissa andra kunskapsområden

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 och

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 3, 7 och 8.

Reservation 10 (C)

Reservation 11 (MP)

Stockholm den 28 maj 2026

På utbildningsutskottets vägnar

Joar Forssell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Joar Forssell (L), Anders Ygeman (S), Josefin Malmqvist (M), Linus Sköld (S), Robert Stenkvisst (SD), Caroline Helmersson Olsson (S), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Mats Wiking (S), Jörgen Grubb (SD), Ulrika Heindorff (M), Isabell Mixter (V), Mathias Bengtsson (KD), Niels Paarup-Petersen (C), Anders Alftberg (SD), Camilla Hansén (MP), Niklas Sigvardsson (S) och Kent Kumpula (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utbildningsutskottet regeringens proposition 2025/26:194 Nya Läroplaner – för en stark kunskapsskola. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Lagförslaget har granskats av Lagrådet. Regeringen följer i huvudsak Lagrådets synpunkter och förslag. I förhållande till lagrådsremissens lagförslag görs vissa språkliga och redaktionella ändringar.

Fyra motioner med sammanlagt 20 yrkanden har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Utskottet har överlämnat den formella behandlingen av lagförslagen i propositionen till betänkande 2025/26:UbU26 Ett likvärdigt betygssystem, som riksdagen avser att besluta om i juni 2026. Överlämnandet görs för att uppnå en lagteknisk samordning av nämnda lagförslag och lagförslag i propositionerna 2025/26:195 Förbättrat stöd i skolan, 2025/26:196 Tid för undervisningsuppdraget, 2025/26:197 Ett likvärdigt betygssystem och 2025/26:198 Bättre förutsättningar för yrkesutbildning. Utskottet behandlar dock de överlämnade lagförslagen i sak i detta betänkande.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag om ändringar i skollagen (2010:800) som syftar till en stark kunskapsskola med kunskapsuppdraget i fokus. Det lämnas också förslag om hur läroplanerna för de olika skolformerna ska göras om i samma syfte. De ändringar som föreslås innebär bl.a. följande.

Skollagen ändras så att det framgår att utbildningen inom skolväsendet ska ha till syfte att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever samt att undervisningen bestäms och leds av lärare eller förskollärare. Vårdnadshavare ska endast i viss utsträckning erbjudas möjlighet till inflytande över sitt barns utbildning.

Elevens tillgodogörande av kunskap framhålls och inte uppfyllande av betygskriterier. Sammantagen bedömning ska tillämpas för alla betygssteg, dvs. även för betyget E.

Läroplanerna för de obligatoriska skolformerna ska innehålla inledande delar, kursplaner och timplaner. Kursplanerna ska bestå av syfte, ämnets bidrag till skolans mål, mål och innehåll, undervisningsstrategier samt betygs- och bedömningskriterier. Läroplanerna ska vara tydligt kunskapsinriktade och

en central utgångspunkt ska vara att grundläggande kunskaper och färdigheter ska betonas, särskilt i de yngre åldrarna.

Det ska införas nya kursplaner för elever som är nybörjare i svenska språket, där betyg inte sätts.

Merparten av ändringarna i skollagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2028. Vissa ändringar som rör kommunal vuxenutbildning föreslås dock träda i kraft den 1 januari 2031. Nya läroplaner för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska tillämpas fr.om. höstterminen 2028.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens förslag. Därefter behandlas motionsyrkanden som innehåller förslag om tillkännagivanden till regeringen i frågor som anknyter till propositionens förslag.

Regeringens förslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godtar det som utskottet anför om regeringens förslag till ändringar i skollagen och godkänner vad regeringen föreslår om principer för läroplanernas struktur och innehåll.

Regeringens förslag syftar sammantaget till en stark kunskapskola med kunskapsuppdraget i fokus. Förslagen innebär bl.a. att det ska tydliggöras att syftet med utbildningen inom skolväsendet är att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever samt att undervisningen bestäms och leds av lärare eller förskollärare. Det ska också införas en samlad läroplan för varje obligatorisk skolform som består av inledande delar, kursplaner och timplaner. Läroplanerna ska vara tydligt kunskapsinriktade och lärarrollen ska stärkas. Kursplanerna ska få en mer ändamålsenlig struktur som ska framgå av skollagen. Vidare föreslår regeringen att sammantagen bedömning ska tillämpas för alla betygssteg, dvs. även för betyget E. Det ska även införas nya kursplaner i grundläggande svenska för elever som är nybörjare i svenska språket, där betyg inte sätts.

Propositionen

Bakgrund

Sverige behöver enligt regeringen en stark kunskapsskola där alla lärare har goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag och där alla elever ges förutsättningar att nå utbildningens mål. Att förmedla kunskap är skolans viktigaste uppdrag och grundläggande färdigheter som att läsa, skriva och räkna ska prioriteras tidigt. Att alla elever tidigt lär sig dessa grundläggande färdigheter är en förutsättning för deras fortsatta lärande och på sikt för möjligheterna att fullfölja en utbildning och etablera sig på arbetsmarknaden.

I avsnitt 4 i propositionen ger regeringen en bakgrund till förslagen i propositionen. Regeringen lyfter där bl.a. fram följande.

Kunskapsresultaten i svensk skola behöver förbättras. Det är alltför många elever som inte når målen för utbildningen och som efter avslutad grundskola inte är behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Skillnaden i kunskapsresultat mellan skolor och mellan elevgrupper har också ökat, bl.a. utifrån socioekonomisk bakgrund.

Regeringen anser att det är av stor vikt för kunskapsresultaten att läroplanen är ändamålsenlig, dvs. fokuserar undervisningen på rätt saker och även i övrigt skapar de bästa förutsättningarna för elevernas lärande. Det finns enligt regeringen behov av att göra ändringar både vad gäller textens struktur och innehåll för att visa på hur de olika skrivningarna i läroplanen hänger samman med varandra och bildar en ändamålsenlig helhet. Vidare finns det mycket som talar för att kunskapssynen i läroplanerna för grundskolan och motsvarande skolformer är alltför mångtydig och komplex. Detta riskerar att försvåra läraarnas arbete med att förmedla sådana tillförlitliga och mer beständiga kunskaper och färdigheter som alla samhällsmedborgare behöver och som krävs för den fortsatta skolgången.

Läroplanen för respektive skolform är enligt regeringen inte en samlad läroplan. De inledande delarna (del 1 och 2) och kursplanerna (del 5) i läroplanerna för alla obligatoriska skolformer är t.ex. förordningar som regeringen beslutar om, medan Skolverket beslutar om betygskriterierna och kriterierna för bedömning av kunskaper i sina föreskrifter. Till skillnad mot i många andra länder ingår inte heller timplanen i läroplanen. Denna ordning främjar bl.a. inte att beslut som hänger tätt ihop alltid hanteras samlat.

När det gäller kursplanerna anser regeringen, i likhet med vad som framhålls i Läroplansutredningens betänkande Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19), att det finns ett antal brister i konstruktionen av dagens kursplaner. Det är bl.a. en för svag progression mellan stadier och årskurser och för lite fokus på grundläggande kunskaper och färdigheter, särskilt i låg- och mellanstadiet. Sammantaget medför bristerna att dagens kursplaner inte i tillräcklig utsträckning främjar en undervisning med hög och likvärdig kvalitet, som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det finns därmed enligt regeringen ett stort behov av att se över såväl strukturen som innehållet i kursplanerna.

I fråga om ämnet svenska som andraspråk möter de nuvarande kursplanerna enligt regeringen inte behoven hos elever som saknar grundläggande kunskaper i svenska och ger inte heller stöd till lärarna.

Regeringen konstaterar vidare att det är ett för starkt fokus på bedömning och betygssättning i svensk skola, vilket kan göra att för lite uppmärksamhet riktas mot vad det är som eleverna ska lära sig av undervisningen. Flera bestämmelser i skollagen hänvisar till uppfyllande av betygskriterier. Den skarpa gränsen för betyget E kan i sin tur skapa ett starkt fokus på varje del av betygskriterierna. Samtidigt har det visat sig mycket svårt eller omöjligt för lärare att tolka betygskriterierna på samma sätt i hela landet.

Nedan återges regeringens förslag i den ordning de presenteras i propositionen (se även avsnitt 6–8 i propositionen).

Det ska införas en samlad läroplan för varje obligatorisk skolform

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att bestämmelsen i skollagen om läroplaner ska ändras så att det framgår att läroplanerna för de obligatoriska skolformerna, förutom att de i likhet med övriga läroplaner ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för utbildningen, även ska innehålla kursplaner och fördelningar av undervisningstiden (timplaner).

Det ska anges i 1 kap. 11 § skollagen att regeringen får meddela föreskrifter om de delar av läroplanerna för grundskolan och anpassade grundskolan som innehåller timplaner. Det ska också upplysas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om läroplaner i övrigt.

Vidare ska det bemyndigande som finns för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, att för en viss skolform eller för fritidshemmet meddela föreskrifter om utbildningens värdegrund och uppdrag samt om mål och riktlinjer för utbildningen på annat sätt än genom en läroplan, tas bort.

I de föreskrifter om läroplaner för de obligatoriska skolformerna som regeringen meddelar ska, för att de ska vara tydligt kunskapsinriktade, kunskaper som är tillförlitliga och mer beständiga i olika ämnen betonas. Dessa kunskaper ska klart framgå av läroplanerna. En central utgångspunkt ska vara att grundläggande kunskaper och färdigheter ska betonas, särskilt i de yngre åldrarna.

Regeringens bedömning

Det bör vara regeringen som meddelar föreskrifterna om läroplanerna för de obligatoriska skolformerna i deras helhet.

Skälen för regeringens förslag

I propositionen anger regeringen bl.a. följande.

Läroplanerna utgör en central del av den statliga styrningen av skolan

Regeringen anser att Sverige behöver skapa en stark kunskapskola med kunskapsuppdraget i fokus. En viktig del i att förbättra skolan är att se över vilka mål och riktlinjer som finns för undervisningen, dvs. vilket innehåll som ska tas upp, vad eleverna förväntas lära sig och hur undervisningen ska bedrivas. Detta styrs framför allt genom läroplanerna. Det är därför mycket viktigt att läroplanerna fungerar på ett ändamålsenligt sätt och riktar in undervisningen mot rätt saker. Dagens läroplaner för de obligatoriska skolformerna har enligt regeringen en rad brister. Bristerna omfattar t.ex. daterade skrivningar och en otydlig struktur, ett för ensidigt fokus på individen och brister i kunskapsynen. När det gäller kursplanerna handlar bristerna bl.a. om ett för svagt fokus på grundläggande kunskaper och färdigheter, särskilt i låg- och mellanstadiet och en för svag progression mellan stadier och årskurser. Sammantaget medför bristerna att dagens läroplaner inte i tillräcklig utsträckning främjar en undervisning med hög och likvärdig kvalitet, som vilar

på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Regeringen anser därför att det behövs nya läroplaner i syfte att skapa en stark kunskapsskola med en tydlig kunskapsinriktning. I det sammanhanget är det relevant hur läroplanerna ska konstrueras och hur beslut om nya läroplaner ska fattas.

Läroplanerna ska utgöra en sammanhållen helhet som innefattar betygskriterier och timplanen

Dagens läroplaner, kursplaner, timplaner och betygskriterier regleras i flera föreskrifter med olika beslutsfattare. För en beskrivning av hur dagens läroplaner, kursplaner, timplaner och betygskriterier regleras för olika skolformer, se avsnitt 5.4 i propositionen.

Regeringen anser att det är omotiverat att läroplanen för grundskolan är uppdelad i flera författningar. En sammanhållen läroplan för grundskolan med tydligare struktur på de inledande delarna, kursplaner med betygs- och bedömningskriterier samt en timplan bör enligt regeringen bidra till en ökad tydlighet och likvärdighet i utbildningen. Det samlade uppdraget för skolan enligt dessa styrdokument utgör en naturlig helhet, både i processen att ändra styrdokumentet och i tillämpningen för lärare, rektorer och huvudmän. Med den nya strukturen för kursplanerna och en ny form av betygskriterier som regeringen föreslår (se s. 19 f.) blir det enligt regeringen ännu tydligare att betygskriterierna inte kan läsas fristående från kursplanen i övrigt. Sambandet mellan undervisningens mål och innehåll som framgår av kursplanerna och timplanen bör också enligt regeringen betonas starkare än i dag.

När det gäller de andra obligatoriska skolformerna bör de kursplaner som i dag inte ryms i läroplanen också ingå i läroplanen för respektive skolform enligt regeringen (se avsnitt 6.1 i propositionen).

Läroplanerna kan och bör beslutas av regeringen

Regeringen anser vidare att det framstår som inkonsekvent att regeringen beslutar om de gymnasiegemensamma ämnena i sin helhet, dvs. inräknat betygskriterierna, men att inte motsvarande gäller för grundskolans ämnen. Det framstår inte heller som motiverat att olika instanser – regeringen och Skolverket – beslutar om kursplanerna för de olika obligatoriska skolformerna. I dag beslutar t.ex. Skolverket om kursplaner som är specifika för specialskolan medan regeringen beslutar om grundskolans kursplaner.

Frågor om läroplanerna innefattar enligt regeringen med nödvändighet en viss politisk dimension. Alla skolpliktiga elevers rätt att få en kostnadsfri grundläggande utbildning i allmän skola är grundlagsfäst. Det allmänna ska också svara för att högre utbildning finns (2 kap. 18 § regeringsformen, förkortad RF). Den närmare regleringen av utbildning inom skolväsendet, bl.a. vilka ämnen som ska finnas i respektive skolform, regleras i skollagen och anslutande författningar och är av nationellt intresse. Utbildningen är viktig utifrån den enskildes perspektiv för att i förlängningen kunna försörja sig och delta i samhället som en aktiv medborgare. Utbildningen är också viktig för Sveriges konkurrenskraft. Det är således enligt regeringen inte möjligt att helt

undvika politiska ställningstaganden när det gäller de obligatoriska utbildningarnas innehåll.

Regeringen anser att den vikt som läroplanerna för de obligatoriska skolformerna har talar för att beslutet bör ligga hos regeringen. Regeringen bedömer dock att det är lämpligt att en myndighet tar fram förslag på nya kursplaner. Det är en process med ett stort behov av expertkompetens och omfattande samverkan med lärare, forskare och andra intressenter.

Regeringen anser vidare att det är så viktigt att det finns en enighet om hur läroplanerna och deras olika delar ska utformas att regeringen också föreslår att principer för det kommande arbetet med läroplanerna ska godkännas av riksdagen, även om det sedan är regeringen som fattar beslut om läroplanerna.

Undervisningen ska förmedla tillförlitliga och mer beständiga kunskaper med betoning på grundläggande kunskaper och färdigheter

Att bestämma vad undervisningen i skolan ska fokusera på kräver prioriteringar. En viss avgränsning görs genom de ämnen som ingår i utbildningen. För de obligatoriska skolformernas del regleras dessa i skollagen (se t.ex. 10 kap. 4 § när det gäller grundskolan). Därutöver behövs enligt regeringen en tydlig styrning genom läroplanerna. Enligt skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § tredje stycket). Regeringen anser att det är viktigt att läroplanerna får en tydlig kunskapsinriktning och bedömer att det finns starka skäl för att kunskaper som är tillförlitliga och mer beständiga ska betonas i läroplanerna. Skolan bör förmedla kunskap förankrad i de bästa vetenskapligt underbyggda förklaringarna. Att mer beständiga kunskaper bör betonas innebär inte att det helt ska saknas utrymme att lyfta fram nya teorier, förklaringsmodeller eller dagsaktuella händelser. Även med läroplaner som med större klarhet och precision pekar ut vad som ska ingå i undervisningen behöver det finnas ett visst friutrymme för lärare att utifrån sin professionella bedömning hantera sådana frågor. Regeringen bedömer samtidigt att det i alla ämnen finns en kärna av kunskaper som kan ses som mer beständiga och som uttryckligen bör framgå av läroplanen. Till dessa hör grundläggande färdigheter som att läsa, skriva och räkna samt andra ämneskunskaper som bör utgöra en gemensam referensram för alla i samhället. Starkast behöver betoningen vara i de tidiga årskurserna eftersom de grundläggande kunskaperna och färdigheterna behövs för att eleverna ska kunna utvecklas vidare i varje ämne. Regeringen ser ingen risk för att betoningen av grundläggande kunskaper och färdigheter skulle begränsa elevernas möjlighet att utvecklas så långt som möjligt.

Syftet med undervisningen ska tydliggöras och lärarnas roll ska stärkas

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att syftesparagrafen i skollagens första kapitel ska ändras från att utbildningen inom skolväsendet syftar till att ”barn och elever ska

inhämta och utveckla kunskaper och värden” till att utbildningen syftar till att ”förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever”.

Definitionen av undervisning i samma kapitel ska formuleras om så att det framgår att med undervisning avses ”processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen bestäms och leds av lärare eller förskollärare, och som syftar till barns eller elevers utveckling och lärande mot mål som anges i denna lag samt i förordningar och andra författningar som ansluter till lagen, genom att lärarna och förskollärarna förmedlar och förankrar kunskaper och värden hos barnen och eleverna”.

Vårdnadshavares rätt till inflytande ska begränsas genom att det i skollagen anges att vårdnadshavare i viss utsträckning ska erbjudas möjlighet till inflytande över sitt barns utbildning (4 kap. 12 §).

Skälen för regeringens förslag

Det ska tydliggöras att syftet med utbildningen är att förmedla och förankra kunskaper och värden

Utifrån dagens vetenskapliga grund för lärande bedömer regeringen att den mer aktiva lärarrollen, en lärare som förmedlar kunskap, återigen behöver stärkas i svensk skola. Det finns enligt regeringen vetenskapligt stöd för att vissa former av undervisning fungerar bättre än andra för elevers lärande. Framgångsrik undervisning kännetecknas bl.a. av att lärare har ett gott ledarskap i klassrummet, att de ger eleverna strukturerade uppgifter och förklarar nytt innehåll samt att de visar goda kunskaper i sitt ämne. En del av att förmedla kunskaper är enligt regeringen att förankra dem hos eleverna. Med ”förankra” avses här att kunskaperna befästs på djupet så att eleverna verkligen förstår och kommer ihåg dem under lång tid.

Ett sätt att stärka en aktiv lärarroll är enligt regeringen att framhålla skolans och lärarnas ansvar för kunskapsförmedling. Ansvaret att förmedla kunskap är enligt regeringen helt grundläggande för utbildningen. Regeringen redogör för att detta angavs förhållandevis tydligt i den förra skollagen från 1985. Motsvarande skrivningar finns också i de andra nordiska ländernas skolförfattningar.

När det gäller skolans värdegrundsuppdrag kan regeringen konstatera att det redan i dag framgår av syftet med utbildningen att denna ska ”förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på”. Begreppen bör enligt regeringen inte tolkas för snävt, utan kan inkludera både mer konkret undervisning om dessa värden och att de kommer till praktiskt uttryck i utbildningen.

Hela skolväsendet ska omfattas av ändringen i syftet

Skolväsendet kommer fr.o.m. läsåret 2028/29, när den tioåriga grundskolan införs och förskoleklassen upphör, att omfatta skolformerna förskola, grundskola, anpassad grundskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, och kommunal vuxenutbildning (komvux) samt

fritidshemmet som inte är en skolform. Att ändra syftet med utbildningen i skolväsendet påverkar samtliga dessa skolformer och fritidshemmet. Regeringen anser att det – på samma sätt som i dag – är rimligt att alla utbildningar inom skolväsendet omfattas av samma övergripande syfte. Samtidigt bör det påpekas att detta syfte kompletteras av mer specifika syften för utbildningen inom respektive skolform. Till exempel framgår det av skollagen att utbildningen i förskolan bl.a. syftar till att stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg (8 kap. 2 § skollagen). När det gäller förslaget att ändra syftet med utbildningen inom skolväsendet enligt ovan, och förslaget att ändra definitionen av undervisningen i 1 kap. 3 § som behandlas nedan, bör ändringarna enligt regeringen betraktas som en del i att tydliggöra kunskapsinriktningen och lärarnas roll i skolväsendet som helhet, inte som följdändringar utifrån kommande ändringar i läroplanen.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att syftesparagrafen för utbildningen i skolväsendet ska formuleras om så att det i första stycket första meningen anges: ”Utbildningen inom skolväsendet syftar till att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever.” Den nuvarande andra meningen bör enligt regeringen stå kvar: ”Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.” I den tredje meningen bör ordet ”också” utgå, varpå den får följande lydelse: ”Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.” På så vis framgår att ”de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på” är särskilt viktiga delar av de värden som omnämns i första meningen och som lyfts fram i syftesparagrafen.

Definitionen av undervisning ska ändras

I dag är det enligt regeringen en stark betoning på individen i läroplanerna, vilket bl.a. har lett till att det blivit otydligt att det är lärarna som ansvarar för undervisningen. Det finns enligt regeringen behov av att tydliggöra att undervisningen bestäms och leds av lärarna. Det måste vara lärarens professionella ansvar att utifrån läroplanen besluta om undervisningens innehåll och hur den ska bedrivas. Det ansvaret kan inte läggas på elever eller vårdnadshavare. Därför ser regeringen det som nödvändigt att stärka lärarens mandat att bestämma över undervisningen. Det är också nödvändigt för att det reviderade syftet med utbildningen, dvs. att förmedla och förankra kunskaper och värden, ska uppnås. Regeringen vill framhålla att det som eftersträvas genom en ändring i definitionen av undervisningen är att förtydliga lärarens roll i relation till det inflytande som barn, elever och vårdnadshavare i dag ska ha i utbildningen. Lärarnas bestämmanderätt behöver inte stå i kontrast till att eleverna ges ett visst inflytande när detta bedöms lämpligt och så länge det är tydligt att det är läraren som ger inflytandet och sätter ramarna för det. Regeringen redogör vidare bl.a. för att förslaget till ändrad definition inte förändrar

ansvarsfördelningen mellan läraren, rektorn och huvudmannen (se avsnitt 6.2 i propositionen).

Vårdnadshavarens rätt till inflytande över utbildningen ska begränsas

I skollagen anges att vårdnadshavare för barn i förskolan och för elever i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, same-skolan och fritidshemmet ska erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen (4 kap. 12 §). Av förarbetena framgår bl.a. att det är självklart att vårdnadshavarens inflytande behöver utgå från att det är den pedagogiska personalen som utifrån sin profession har ansvaret för hur undervisning planeras, genomförs och utvärderas tillsammans med barnen och eleverna (prop. 2009/10:165 s. 312 f). Regeringen anser att det inte ska råda några oklarheter om att det är läraren eller förskolläraren som bestämmer om undervisningen. Enligt regeringen framgår det i dag inte tydligt av lagstiftningen i vilken grad som vårdnadshavarens inflytande ska gälla. Denna otydlighet kan ha bidragit till att såväl skolans personal som vårdnadshavare har blivit osäkra på vilken rätt till inflytande som vårdnadshavare faktiskt har. Regeringen vill betona att det även framöver kommer att vara möjligt för vårdnadshavare att framföra synpunkter på undervisningen och utbildningen i övrigt och ha en konstruktiv dialog med skolan när detta är nödvändigt, bl.a. om stöd till barn med funktionsnedsättning.

Genom skrivningen ”i viss utsträckning” framgår att det endast är ett mindre inflytande som vårdnadshavare ska erbjudas över utbildningen. Denna möjlighet till inflytande kan bl.a. erbjudas genom de forum för samråd med barnen, eleverna och vårdnadshavare som ska finnas vid varje förskole- och skolenhet (4 kap. 13 § skollagen).

Sammantaget bedömer regeringen att en mer begränsad skrivning i skollagen om att vårdnadshavare i viss utsträckning ska erbjudas inflytande över sitt barns utbildning, tillsammans med den ändrade definitionen av undervisning, kan underlätta för lärare att hantera vissa kontakter med vårdnadshavare, t.ex. i de fall lärarna utsätts för orimliga krav.

De inledande delarna i läroplanerna ska utgöra en bättre grund för utbildningen – läroplanerna ska få nya inledande delar

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att de inledande delarna i läroplanerna för de obligatoriska skolformerna ska få en ny struktur och ett nytt innehåll.

Strukturen på de inledande delarna ska vara logisk, stringent och läsvänlig. Upprepningar bör undvikas i möjligaste mån.

Del 1 Skolans värdegrund och uppdrag samt del 2 Övergripande mål och riktlinjer, ska delas in i fyra delar: 1. Skolans värdegrund, 2. Skolans uppdrag, 3. Skolans mål, och 4. Skolans riktlinjer.

Skolans uppdrag ska innehålla rubrikerna

- Skolan står för kunskap och bildning;

- Skolan står för ansvar, frihet och medmänsklighet;
- Skolan står för saktighet;
- Skolan står för likvärdighet;
- Skolan står för samhällsanknytning.

Skolans riktlinjer ska innehålla rubrikerna

- 4.1 Utbildningens innehåll och undervisningens genomförande
- 4.2 Elevernas ansvar och delaktighet
- 4.3 Samspelet mellan skolan och hemmen
- 4.4 Elevernas övergångar
- 4.5 Elevernas studie- och yrkesvägledning
- 4.6 Lärarens betygssättning och bedömning
- 4.7 Rektorns ansvar för helheten i utbildningen.

Kunskapsynen i såväl de inledande delarna som i kursplanerna ska utgå från kunskaper, färdigheter och förhållningssätt.

Läroplanerna ska vara tydligt kunskapsinriktade. Kunskaper som är tillförlitliga och mer beständiga i olika ämnen ska betonas. En central utgångspunkt för läroplanerna i de obligatoriska skolformerna ska vara att grundläggande kunskaper och färdigheter ska betonas. I de inledande delarna i dessa läroplaner ska detta komma till uttryck bl.a. genom att det i Skolans uppdrag framgår att grunden för elevernas fortsatta utveckling är att alla elever lär sig läsa, skriva och räkna, att det av Skolans mål ska framgå att alla elever bl.a. ska ha grundläggande kunskaper och färdigheter inom de humanistiska, naturvetenskapliga, praktisk-estetiska, samhällsvetenskapliga och tekniska kunskapsområdena samt att det av Skolans riktlinjer ska framgå att läraren bl.a. ska förankra kunskaper och färdigheter hos eleverna på ett så bestående sätt som möjligt.

Värdegrunden ska i den del som avser att värdena gestaltas och förmedlas i överensstämmelse med den etik som förvaltas av kristen tradition och västerländsk humanism vara oförändrad. I övrigt kan vissa upprepningar tas bort och språkliga ändringar göras.

Läroplanerna ska framhålla lärarens ledarskap för gruppen samtidigt som det ska framgå att elever har olika förutsättningar. Det ska bl.a. under Skolans uppdrag, under rubriken Skolan står för likvärdighet, anges att skolan har ett särskilt ansvar för att stödja elever som av olika anledningar möter svårigheter i sin skolgång.

Skrivningar om elevernas och vårdnadshavarnas inflytande ska göras mindre långtgående och ramarna för inflytandet förtydligas. Samtidigt ska skrivningarna om inflytande balanseras med tydligare skrivningar om deras ansvar.

Kunskapsområdena sexualitet, samtycke och relationer respektive entreprenörskap ska tas bort från läroplanernas inledande delar och i stället läggas in på lämpliga ställen i kursplanerna, där de får en mer ämnesspecifik och mer kunskapsinriktad inramning samtidigt som ansvaret för att det

behandlas pekas ut på ett tydligt sätt. På liknande sätt ska skrivningar om digital kompetens och digitala verktyg i stor utsträckning tas bort från de inledande delarna för att ersättas med mer konkreta mål och innehåll i kursplanerna i de fall det är relevant.

Skälen för regeringens förslag

De inledande delarna i läroplanerna ska få en mer logisk struktur som undviker upprepningar

Som framgår ovan anser regeringen att det finns flera brister i konstruktionen av de inledande delarna i nuvarande läroplaner. Det finns bl.a. många upprepningar gentemot kursplanerna. Regeringen anser att läroplanens tyngd och dess användning ökar ju mer stringent den är. Enligt regeringen bör således strukturen på de inledande delarna i läroplanerna göras om. Det blir överlag en tydligare struktur om skolans mål utgår från både kunskaper och värden samt att målen samlas under en gemensam rubrik i de nya läroplanerna. En annan princip som enligt regeringen bör prägla de inledande delarna i läroplanerna är att varje del renodlas så att det blir tydligt för läsaren vad delen handlar om och vad som avses med värdegrunden, uppdraget, målen respektive riktlinjerna.

Skolans uppdrag är i dag mycket omfattande och bör koncentreras och skrivningarna bör vara på en mer jämbördig abstraktionsnivå, för att inte i onödan blanda mer specifika och mer övergripande saker. Den föreslagna strukturen kan enligt regeringen bl.a. bidra till att de inledande delarna i läroplanerna får en ändamålsenlig, logisk, stringent och läsvänlig struktur, där frågor kan hanteras på ett samlat sätt i respektive del. Utöver den övergripande strukturen behöver vissa delar ha flera underavsnitt för att texterna ska bli läsvänliga. Enligt regeringen medför underrubrikerna och den ordning som de presenteras i att det tydligare framgår vad varje avsnitt handlar om.

Det behövs en tydligare och mer klassisk kunskapsyn i läroplanerna

De inledande delarna i läroplanerna (del 1 och 2) har inte genomgått någon genomgripande förändring sedan 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet m.m. (Lpo 94). I de inledande delarna av läroplanerna läggs grunden för vilken syn på kunskap som ska prägla hela läroplanerna, dvs. även kursplanerna. I dagens läroplaner finns ett avsnitt om kunskap och kunskapsformer. Där beskrivs kunskap i form av de fyra F:en fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet. Regeringen bedömer att innebörden och skillnaderna mellan dessa begrepp inte är självklara och anser att dessa bör bytas ut. Läroplanernas kunskapsbegrepp bör vara praktiskt användbart. I enlighet med Läroplansutredningens förslag föreslår regeringen att termerna kunskaper, färdigheter och förhållningssätt ska användas. Kunskaper kan enligt regeringen vara av två slag. Det handlar dels om att veta att saker förhåller sig på ett visst sätt, t.ex. att det finns vissa fakta, att ett visst begrepp representerar en viss innebörd, att en viss idé har ett visst innehåll osv. (deklarativa eller substantiella kunskaper), dels att veta hur en viss process går

till eller hur en viss metod kan användas och för vilket syfte (procedurala kunskaper). Färdigheter innebär att använda dessa kunskaper för att genomföra processer och nå resultat. Färdigheter kan vara kognitiva eller praktiska och de präglas av att de är träningsberoende. Förhållningssätt innebär att förhålla sig till innehållet i ett kunskapsområde på ett reflekterande och engagerat sätt. Dessa begrepp bedömer regeringen som tillräckligt nyanserade och intuitiva för att vara enkla att använda i det praktiska arbetet i skolorna. Begreppen ska därmed även vara en utgångspunkt för kursplanerna.

När det gäller kunskapssynen i läroplanerna för grundskolan och motsvarande skolformer vill regeringen understryka den förberedande roll som dessa skolformer har. Det behövs enligt regeringen ett fastare sätt att se på kunskap, där grundläggande kunskaper och färdigheter värderas högt. Denna kunskapssyn kan i relation till dagens läroplaner ses som mer klassisk, med betoning på det ämnesspecifika, tillförlitliga och mer beständiga. En kunskapsbas som byggs på faktakunskaper för de yngre åldrarna gör det möjligt att lära sig att analysera och dra egna slutsatser senare i skolgången.

En annan aspekt av en fast kunskapsinriktning är att eleverna ska kunna lita på det lärarna förmedlar. Ett synsätt där mycket ses som relativt och kontextberoende är inte ändamålsenligt för en grundläggande utbildning. Regeringen ser i stället ett stort behov av ett synsätt där kunskaper i stor utsträckning ses som absoluta i meningen att de är giltiga oavsett sammanhang, dvs. att det finns fakta och objektivitet som vi kan sluta oss till.

Värdegrunden ska i sak vara oförändrad

Enligt regeringen är det av vikt att nuvarande värdegrund i sak förblir oförändrad. Samtidigt kan det finnas behov av att formen anpassas i linje med övriga delar av de inledande delarna så att både strukturen och texten blir rakare, mer koncentrerad och lättillgänglig. Regeringen bedömer att Läroplansutredningens förslag på inledande delar av läroplanen är i linje med den nuvarande värdegrunden och anser att utredningens förslag i allt väsentligt bör genomföras. Vissa mindre justeringar kan dock behöva göras i förhållande till utredningens förslag som inte förändrar inriktningen (se avsnitt 6.3.2. i propositionen).

Lärorollen ska stärkas genom rimliga krav på individualisering ...

Regeringen konstaterar att en utgångspunkt för undervisningen i grundskolan är att den sker i grupp och att den bestäms och leds av en lärare. Skolan är huvudsakligen organiserad som en kollektiv verksamhet där elever undervisas gemensamt. De individualiseringar av undervisningen som är möjliga begränsas av dessa ramar. Det finns enligt regeringen därmed gränser för hur mycket den enskilda läraren kan eller bör differentiera den ordinarie undervisningen. En överdriven individualisering i en kollektiv verksamhet kan leda till att undervisningen som helhet försämras. Skrivningar som kan leda till en alltför långtgående individualisering bör enligt regeringen undvikas helt. Samtidigt behöver undervisningen så långt som möjligt utformas så att alla

elever kan tillgodogöra sig de kunskaper som ska förmedlas. Det måste även finnas ett effektivt system för att stödja de elever som behöver mer stöd. Regeringen konstaterar vidare att det pågår parallella processer som påverkar systemet för stöd i skolan och att det är viktigt att helheten blir välfungerande (se t.ex. prop. 2025/26:195 Förbättrat stöd i skolan).

... och tydligare ramar för elevers och vårdnadshavares inflytande

Som tidigare nämnts föreslår regeringen att vårdnadshavares rätt till inflytande i utbildningen begränsas genom en ändring i skollagen. Mot samma bakgrund konstaterar regeringen att läroplanernas skrivningar om vårdnadshavares inflytande behöver ändras. Även delarna om elevinflytande behöver ändras för att bättre motsvara såväl skollagens egentliga krav som vad som i praktiken är en rimlig nivå. Det finns enligt regeringen inte något behov av att läroplanerna ska upprepa alla delar om bl.a. inflytande och den rätt till information som följer av skollagen (4 kap. 9–11, 13 och 14 §§ skollagen).

Texterna ska vara koncentrerade och undvika upprepningar

För att läroplanerna ska vara ett tydligt styrmedel och arbetsredskap för lärares undervisning bör de vara lätta att använda, kärnfulla och undvika upprepningar, bl.a. mellan de inledande delarna och kursplanerna. Det bör t.ex. noga övervägas vad som är skolövergripande och passar i de inledande delarna och vad som är mer ämnesspecifikt och därmed passar bättre i kursplanerna. Texten bör koncentreras och inte upprepa innehåll som finns i andra delar av läroplanen. Det finns även enligt regeringen ett behov av att i de inledande delarna prioritera det mest centrala i skolans uppdrag, som att lära eleverna att läsa, skriva och räkna. Se avsnitt 6.3.2 i propositionen för vissa avvägningar.

Utredningens förslag ska ligga till grund för de nya läroplanerna men mindre justeringar som inte förändrar inriktningen kan göras

Regeringen beslutade den 18 december 2025 om ett uppdrag till Skolverket som bl.a. anger att myndigheten – med förbehåll för riksdagens beslut med anledning av en kommande proposition – ska ta fram och remittera förslag till nya läroplaner för grundskolan och motsvarande skolformer. När det gäller de inledande delarna i läroplanen ska myndigheten använda den utformning och de formuleringar som föreslås i betänkandet Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19) för grundskolan (dnr U2025/02427). Regeringen anser, som även framgår av uppdraget, att det endast ska finnas möjlighet till mindre justeringar som inte förändrar inriktningen i Läroplansutredningens betänkande. Uppdraget ändrades den 23 april 2026 och ändringsuppdraget innehåller bl.a. anvisningar om att Skolverket i sitt arbete ska utgå från propositionen som här bereds (U2026/00888).

Kursplanerna ska få en mer ändamålsenlig struktur

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att det ska framgå av skollagen att kursplanerna i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska ha följande struktur:

- Syfte
- Ämnets bidrag till skolans mål
- Mål och innehåll
- Undervisningsstrategier
- Betygs- och bedömningskriterier

Skälen för regeringens förslag

Det finns problem med strukturen i dagens kursplaner

Regeringen bedömer, som tidigare nämnts, att det finns ett antal problem med strukturen i dagens kursplaner. Till dessa hör bl.a. att kopplingen mellan mål och innehåll är för otydlig och att mer konkreta mål för olika delar av det centrala innehållet saknas. Regeringen anser att det bör ingå fler delar i kursplanerna och att varje del ska få en mer renodlad roll. Den föreslagna strukturen kan enligt regeringen guida lärare i sitt arbete bättre än nuvarande struktur. Nedan följer en redogörelse för varje del i strukturen. För en mer utförlig beskrivning se avsnitt 6.4 i propositionen.

Ämnets syfte ska renodlas och ämnets bidrag till skolans mål ska klargöras

Regeringen anser att syftet ska renodlas till att enbart motivera varför ämnet finns i den aktuella skolformen, dvs. varför ämneskunskaperna är viktiga. Det minskar bl.a. behovet för läraren att behöva tolka otydliga syftesformuleringar. Ämnesspecifika kunskaper och färdigheter ska framgå av mål och innehåll. Därigenom blir syftestexten inte längre utgångspunkten för lärarnas planering och genomförande av undervisningen.

Regeringen anser också att ämnets bidrag till skolans mål behöver klargöras. I dag är det enligt regeringen inte tydligt hur områden från de inledande delarna i läroplanerna ska omsättas i undervisningen i ämnen och vem som har ansvar för detta. Det är enligt regeringen av stor vikt att det blir relevanta kopplingar och formuleringar som överensstämmer med att kursplanen ska vara ämnesspecifik och betona grundläggande kunskaper och färdigheter i ämnet.

Genom mål och innehåll preciseras vad som ska behandlas i undervisningen och vad eleverna ska behärska

Att skriva mål och innehåll tillsammans i kursplanen kan enligt regeringen bl.a. skapa ett tydligare sammanhang som visar både vad som ska tas upp i undervisningen och vad det ska leda till. Ett sammanhållet och mer preciserat

mål och innehåll kan enligt regeringen också göra kursplanerna mer användbara i undervisningen. Det kan tydliggöra vad som är centralt och när det ska behandlas samt underlätta didaktiska val.

Det är enligt regeringen viktigt att målen och innehållet är konkreta och tydliga och att de prövas ut av lärare och för sammanhanget relevanta forskare för att hamna på rätt nivå. Regeringen konstaterar vidare att det är viktigt att mål och innehåll har en rimlig omfattning i relation till den minsta garanterade undervisningstiden enligt timplanen.

Det är i många ämnen rimligt att ange mål och innehåll för respektive stadium, dvs. lågstadiet, mellanstadiet och högstadiet. Det bidrar till en viss flexibilitet i att planera och genomföra undervisningen. För svenska, svenska som andraspråk och matematik bedömer dock regeringen att mål och innehåll också bör delas upp i fler intervaller i lågstadiet.

Undervisningsstrategier ska ge lärare vägledning vid planering och genomförande av undervisningen

Sedan införandet av Lpo 94 finns det mycket få anvisningar om val av arbetsätt och metoder i läroplanerna. Både i jämförelse med tidigare svenska läroplaner och övriga nordiska länders läroplaner ger de svenska läroplanerna mindre styrning av hur undervisningen ska bedrivas. Undervisningsstrategierna som föreslås ingå i kursplanerna bör enligt regeringen i första hand baseras på vetenskaplig grund och i andra hand på beprövad erfarenhet. Strategierna bör utgöra ett ramverk, inom vilket det även kommer att finnas utrymme för lärares professionella bedömningar.

Betygs- och bedömningskriterier ska uttrycka i vilken grad som eleverns kunskaper motsvarar målen och innehållet

Betygskriterierna har sedan de dåvarande kunskapskraven infördes genom Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) formen av en löpande text. Genom 2022 års läroplan (Lgr 22) har betygskriterierna blivit mindre omfattande och mindre detaljerade än de ursprungliga kunskapskraven från 2011, men grundkonstruktionen kvarstår. Genom att ta bort de detaljerade betygskriterierna går det bl.a. att komma ifrån att kriterierna styr undervisningen.

I proposition 2025/26:197 Ett likvärdigt betygssystem lämnas bl.a. förslag om en ny betygsskala med jämna steg, 1–10. Regeringen konstaterar att Läroplansutredningen och Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden har haft en löpande dialog och att förslagen från utredningarna fungerar enligt regeringen väl ihop. Båda utredningarna föreslog betygskriterier som endast mycket kortfattat beskriver nivåerna på elevernas kunskaper och är desamma i alla ämnen och årskurser där betyg sätts, t.ex. ”goda kunskaper” och ”mycket goda kunskaper”.

När betyg inte ska sättas finns i vissa fall kriterier för bedömning av kunskaper. Det finns i dag bl.a. i slutet av årskurs 3 i svenska, svenska som andraspråk, matematik samt de naturorienterade och samhällsorienterade

ämnena. Som en språklig förenkling föreslås dessa byta namn till bedömningskriterier.

Strukturen för kursplanerna ska framgå av skollagen

Läroplanerna, inklusive kursplanerna, för de obligatoriska skolformerna är så centrala för styrningen av svensk skola att regeringen bedömer det som rimligt att det är riksdagen som beslutar om den övergripande strukturen för såväl läroplaner som kursplaner. Regeringen bedömer även att det är rimligt att riksdagen tar ställning till inriktningen och stora delar av innehållet i de inledande delarna av läroplanerna samt principer för innehållet i kursplanerna. Utifrån de av riksdagen godkända principerna kommer sedan regeringen att besluta om läroplanerna i sin helhet. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att det ska framgå av skollagen att kursplanerna i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska bestå av delarna Syfte, Ämnets bidrag till skolans mål, Mål och innehåll, Undervisningsstrategier och Betygs- och bedömningskriterier. Kursplanerna som avser ämnesområden i anpassade grundskolan och specialskolan ska inte omfatta betygs- och bedömningskriterier. Av skollagen ska därför i stället framgå att kursplanerna för de skolformerna ska innehålla betygs- och bedömningskriterier eller bedömningskriterier.

Kursplanernas innehåll ska utgå från principer som främjar en hög och likvärdig kvalitet

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att vissa generella principer ska ligga till grund för de nya kursplanerna för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan. Dessa är:

- Kursplanerna ska kännetecknas av en fast kunskapsinriktning. I samtliga ämnen ska vikten av grundläggande kunskaper och färdigheter betonas, och betoningen ska vara starkast i de tidiga årskurserna.
- Varje kursplan ska ange vad som ska behandlas i undervisningen, vad det är meningen att eleverna ska lära sig och när det är meningen att de ska göra det på ett så precist och konkret sätt som möjligt för varje stadium och i förekommande fall årskurs. Kursplanerna ska hjälpa lärarna att prioritera så att det viktigaste ges mest utrymme i undervisningen. Beskrivningarna av det som ska ingå i undervisningen ska vara anpassade till de ramar som ges av timplanen.
- Beskrivningarna av vad undervisningen ska behandla och vad det är meningen att eleverna ska lära sig ska utgå från begreppen kunskaper, färdigheter och förhållningssätt. Tyngdpunkterna mellan dessa behöver skilja sig åt för ämnen och stadier.
- Språket i kursplanerna ska vara ämnesspecifikt och termer som är vedertagna, accepterade och vetenskapligt underbyggda ska användas i så hög utsträckning som möjligt.

- Kursplanerna ska ge lärarna stöd för undervisningens genomförande inom varje stadium och i förekommande fall årskurs.
- Kursplanerna ska ha en uttrycklig, väl synlig och ämnesförankrad progression mellan varje stadium och i förekommande fall mellan årskurser.
- Kursplanernas nivå ska anpassas till barns kognitiva utveckling och olika elevgruppers kognitiva förutsättningar.
- Varje kursplan ska ge information om hur ämnet och ämnesundervisningen bidrar till de övergripande målen (skolans mål) i läroplanens inledande delar.
- Varje del i kursplanestrukturen ska utformas för att fungera så väl som möjligt i förhållande till något eller några av momenten planering, genomförande och uppföljning av undervisningen, inklusive bedömning och betygssättning.
- Kursplanerna ska betona undervisning och lärande före bedömning och betygssättning. Målen för undervisningen ska knytas starkare till ämnesinnehållet.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen anser att principerna, som anges ovan, och som föreslogs av Läroplansutredningen, bör utgöra grunden för nya kursplaner. Principerna stöder enligt regeringen en god och målgruppsanpassad undervisning med grundläggande kunskaper och färdigheter i ämnena i fokus. Inriktningen mot tydliga och konkreta kursplaner kommer enligt regeringen att bidra till bättre inläring och ökade kunskaper för elever och ett tydligare stöd för lärare. Konkretion i kursplanerna har även betydelse för Skolinspektionens möjlighet att bedöma om eleverna får den undervisning som de har rätt till. Kursplaner som bygger på dessa principer kan vidare stärka likvärdigheten i svensk skola.

I avsnitt 6.5 i propositionen redogörs mer utförligt för skälen för regeringens förslag, princip för princip.

Det ska finnas särskilda principer för vissa områden

Regeringens förslag

Läs- och skrivinläring

Utöver de principer som anges ovan ska kursplanen i svenska utgå från följande principer:

- Av kursplanen ska det framgå att läs- och skrivinläring har en särställning under lågstadiet.
- Undervisningsstrategier ska anges för årskurs 1–2, 3–4, 5–7 och 8–10, där lärarna får stöd för att främja läsutveckling på vetenskaplig grund.
- Mål och innehåll ska anges för årskurs 1, årskurs 2, årskurs 3–4, årskurs 5–7 och årskurs 8–10 där det tydligt ska framgå vad eleverna ska behärska vid specifika tillfällen.

- Mål och innehåll som berör läs- och skrivinlärning ska konstrueras med utgångspunkt i systematisk och explicit undervisning med phonics (strukturerad ljudningsmetod) som grund. De ska formuleras i precisa och vetenskapligt vedertagna termer.

Dessa principer ska även gälla kursplanen i svenska som andraspråk. Principerna kan då anpassas om det finns en vetenskaplig grund för att det behövs utifrån ett andraspråksperspektiv. Vikten av läsning ska även lyftas fram i andra kursplaner.

Praktisk-estetiska ämnen

Vid framtagandet av kursplaner i de praktisk-estetiska ämnena ska de praktiska färdigheterna betonas. Mål och innehåll i dessa ämnen ska vara ämnesspecifika och precisa samt uttryckas med hög konkretionsgrad så att en åldersadekvat balans mellan praktiska färdigheter och teoretiska kunskaper uppnås i de olika stadierna. I undervisningens mål och innehåll ska det också anges vilka tekniker, verktyg, material och handlingar eleverna ska öva på så att deras kunskaper och färdigheter befästs på djupet.

De delar som handlar om att reflektera i de praktisk-estetiska ämnena ska vara nedtonade och i vissa fall formuleras med en starkare koppling till elevernas eget görande.

Progressionen mellan stadierna ska vara tydlig och eleverna ska behärska grundläggande färdigheter inom dessa ämnen innan inslag av mer kognitivt utmanande karaktär introduceras.

Digital kompetens och digitala verktyg

Kursplanerna i svenska och svenska som andraspråk, matematik, bild, musik, biologi, fysik, kemi och teknik ska ändras så att övergripande skrivningar som relaterar till digital kompetens i de inledande delarna av läroplanerna ersätts med mer konkreta mål och innehåll om vad eleverna förväntas lära sig och vad skolan ska behandla i undervisningen. Utöver de generella principerna ska även nedanstående principer gälla i detta arbete:

- I lågstadiet ska utgångspunkten vara analoga aktiviteter i analoga miljöer. Försiktighet och restriktivitet ska gälla i förhållande till digitala inslag i undervisningen och om sådana inslag i undantagsfall övervägs ska de värderas mot samlad vetenskaplig empiri.
- I mellan- och högstadiet ska också försiktighet och restriktivitet gälla i förhållande till digitala inslag i undervisningen, och inslagen ska även värderas mot samlad vetenskaplig empiri samt elevernas ålder och mognad. Det ska ges utrymme för innehåll om digitaliseringens påverkan i och på samhället samt innehåll som stärker elevernas utveckling av ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt.
- Huvudregeln är att användning av digitala verktyg ska skrivas in i kursplanerna när det är ämnesrelevanta specifika digitala verktyg som

eleverna ska lära sig att förstå och hantera. Innehåll om detta kan ingå i en del ämnen på högstadiet och i enstaka fall på mellanstadiet.

Totalförsvaret och Nato

Kunskaper om totalförsvaret och Nato ska skrivas in i kursplanerna i samhällskunskap i högstadiet i grundskolan och specialskolan. En utgångspunkt för de nya skrivningarna ska vara innehållet i kursplanerna i samhällskunskap för komvux på grundläggande nivå.

Det bör analyseras och övervägas om skrivningar om totalförsvaret även ska tas fram i andra kursplaner, exempelvis i idrott och hälsa, teknik samt hem- och konsumentkunskap.

Skälen för regeringens förslag

För vissa områden bör det finnas ytterligare principer

Utöver de mer generella principerna för kursplanerna som framgår ovan föreslog Läroplansutredningen principer inom fyra utpekade områden. Det gäller hur läsning kan förstärkas i läroplanerna, hur de praktiska färdigheterna kan betonas i de praktisk-estetiska ämnena (bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik och slöjd), ändrade skrivningar om digital kompetens samt tillägg om totalförsvaret och Nato. Vissa delar ingår i förslaget till inledande delar av läroplanerna som redogörs för ovan (och i avsnitt 6.3 i propositionen). Nedan behandlas förslagen i de delar som gäller kursplanerna.

Kursplanerna i svenska ska ge ett tydligt stöd i läs- och skrivinlärning

Regeringen anser att det är viktigt att den tidiga läs- och skrivinlärningen förstärks i den svenska skolan. Därför anser regeringen att det bör finnas tydliga principer för kursplanerna i svenska som stärker den tidiga läs- och skrivinlärningen. Det bör bl.a. framgå av kursplanerna i svenska och svenska som andraspråk att läs- och skrivinlärning har en särställning under lågstadiet. Kursplanerna bör vidare ge en tydlig styrning mot de metoder som visat sig vara mer effektiva än andra för elevernas lärande. Regeringen anser att mål och innehåll som berör läs- och skrivinlärning ska konstrueras med utgångspunkt i systematisk och explicit undervisning med phonics som grund. Sammantaget bedömer regeringen att det finns stark vetenskaplig grund för vilket slags undervisning som gynnar barns läsutveckling.

Regeringen bedömer att principerna för svenska ska vara styrande även för svenska som andraspråk. De bör dock kunna anpassas om det finns en vetenskaplig grund för att det behövs utifrån ett andraspråksperspektiv.

I de praktisk-estetiska ämnena ska de praktiska färdigheterna betonas

I Lgr 11 fick inslag som syftade till att träna elevers analytiska, reflekterande, diskuterande, skapande, digitala och kommunikativa förmågor en ökad betoning i kursplanerna i praktisk-estetiska ämnen. I Lgr 22 togs vissa steg för

att lyfta fram praktiska färdigheter, men regeringen anser att praktiska färdigheter bör betonas ytterligare. Att åstadkomma en bättre balans i kursplanerna underlättas enligt regeringen av den nya kursplanestruktur som föreslås ovan.

Enligt regeringen bör det även framöver finnas vissa inslag av teoretiska kunskaper, men bara där det är relevant och motiverat. Till exempel har ämnet hem- och konsumentkunskap delar som är teoretiska, som kunskaper om privatekonomi. Ett starkare fokus på eget görande innebär samtidigt att utrymmet för mer teoretiska delar begränsas och att kraven på skriftlig och muntlig kommunikation, både i undervisningen och i bedömningen, minskar.

Digitala inslag ska användas restriktivt i undervisningen

Regeringen anser att det är viktigt att skrivningar om digital kompetens och digitala verktyg är anpassade efter barns kognitiva utveckling och lärande och bygger på en samlad vetenskaplig grund. Utifrån det ser regeringen behov av ett försiktigt och restriktivt förhållningssätt i både de inledande delarna av läroplanerna och i kursplanerna. Grundprincipen är att användningen av verktyg motiveras av att de är till nytta för eleverna, men också att de måste bygga på vetenskaplig grund för att vara motiverade. Om och när det är just färdigheter i att använda ett visst digitalt verktyg som eleverna behöver lära sig inom ramen för ett ämne bör detta framgå i kursplanerna. En ökad tydlighet och en mer precis begreppsanvändning i kursplanerna är betydelsefullt för att stödja ett förhållningssätt till digital teknik som gynnar elevernas utveckling och lärande.

Regeringen redogör för att försiktighet och restriktivitet generellt bör gälla i förhållande till digitala inslag i undervisningen. Eleverna behöver dock enligt regeringen bl.a. få kunskaper om digitalisering och artificiell intelligens (AI) och dess påverkan på och i samhället, ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt samt vissa färdigheter i att använda digital teknik. Därför bör innehåll i ämnena som relaterar till detta komma in gradvis under mellanstadiet för att utökas något senare under högstadiet.

Kunskaper om totalförsvar och Nato ska ingå i kursplanen i samhällskunskap

Ett försämrat säkerhetspolitiskt läge i Sveriges närområde har de senaste åren aktualiserat frågor om Sveriges försvar. Skrivningar om totalförsvar och individens ansvar under höjd beredskap var tidigare en del av läroplanen. Regeringen anser att det med dagens säkerhetsläge är naturligt att kunskaper om såväl militärt som civilt försvar samt de plikter som följer med totalförsvaret ingår i grundskolan, bl.a. eftersom totalförsvarspikten för de flesta elever börjar att gälla i årskurs 9 (1 kap. 2 § lagen [1994:1809] om totalförsvarspikt).

Sedan den 1 juli 2025 finns även skrivningar om detta i kursplanen i samhällskunskap för komvux på grundläggande nivå. Samtidigt infördes innehåll om totalförsvar och Nato i ämnesplanen i samhällskunskap i gymnasieskolan. Regeringen anser att totalförsvar och Nato även bör ingå i ämnet samhällskunskap i grundskolan. Detsamma gäller specialskolan som använder

samma kursplan i ämnet samhällskunskap. Både på grund av områdets karaktär och att det är särskilt viktigt att i de tidiga årskurserna fokusera på grundläggande kunskaper och färdigheter bedömer regeringen att området bör behandlas i högstadiet.

Fokus ska vara på elevens tillgodogörande av kunskap och inte uppfyllande av kriterier

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att ändringar ska göras i skollagen som innebär att det i flera bestämmelser som handlar om elevernas kunskapsutveckling inte längre ska anges att betygs- och bedömningskriterier ska uppfyllas. I stället ska formuleringar om att eleverna ska tillgodogöra sig kunskaper införas.

I grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska elever, i stället för att uppfylla betygs- eller bedömningskriterier, tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll. Det ska inte längre i vissa bestämmelser anges att elever ska uppfylla de kriterier som minst ska uppfyllas. I stället ska det anges att eleverna ska tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium.

När det gäller gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå ska bestämmelserna i skollagen om ämnes- och ämnesområdesplaner preciseras. Det ska i skollagen anges att det av dessa planer bl.a. ska framgå ämnets respektive ämnesområdets syfte och centrala innehåll. Inom dessa skol- och utbildningsformer ska elevens kunskaper ses i relation till den del av ämnes- eller ämnesområdesplanerna som avser syfte och centralt innehåll. Det ska inte heller för dessa skolformer anges att elever ska uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. I stället ska det anges att eleverna ska tillgodogöra sig de kunskaper som anges i den del av ämnes- och ämnesområdesplanerna som avser syfte och centralt innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium.

Det ska i skollagen även anges att det av kursplanerna i komvux på grundläggande nivå och komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå ska framgå bl.a. kursens syfte och centrala innehåll.

När en bestämmelse gäller för utbildning med kurs-, ämnes- och ämnesområdesplaner med sinsemellan olika begreppsanvändning ska i stället formuleringen ”de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna” användas.

Även den s.k. undantagsbestämmelsen om att det vid betygssättningen får bortses från enstaka delar av betygskriterierna om det finns särskilda skäl, ska omformuleras så att det får bortses från enstaka delar av den del av ämnets kursplan som avser mål och innehåll i de obligatoriska skolformerna, respektive den del av ämnesplanerna som avser syfte och centralt innehåll för

gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå.

Skälen för regeringens förslag

Fokus ska inte vara att uppfylla betygs- och bedömningskriterier...

Betygskriterierna innehåller enligt regeringen förhållandevis detaljerad men otydlig information om vad eleverna ska kunna för att uppnå olika betygssteg. Motsvarande gäller även för kriterierna för bedömning av kunskaper. Kriterierna får betydelse i flera olika situationer, bl.a. vid bedömningen av rätt till stöd, mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan, placering i resursskola, skolpliktens upphörande, erbjudande om lovskola samt vid utvecklingssamtal, den skriftliga individuella utvecklingsplanen och betygssättning.

Regeringen anser att den nuvarande formen av betygskriterier bör tas bort från kursplanerna i de obligatoriska skolformerna och ersättas med betygskriterier som endast med några få ord beskriver nivåerna på elevernas kunskaper och är desamma i alla ämnen och årskurser. Det beror på att fokus bör riktas mot undervisningens mål och innehåll, i stället för mot bedömning och betygssättning. Kortfattade betygskriterier motiveras också av att de nuvarande betygskriteriernas utformning inte har lett till likvärdiga betyg.

Eftersom betygs- och bedömningskriterierna inte längre kommer att innehålla detaljerad information om elevernas kunskaper blir det enligt regeringens mening inte ändamålsenligt att tala om att kriterierna ska ”uppfyllas”.

... utan på att eleven ska tillgodogöra sig kunskaper

Läroplansutredningen och Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden har båda föreslagit att begreppet ”uppfylla betygs- och bedömningskriterier” ska ersättas med uttrycket ”tillgodogöra sig kunskaper”. Regeringen instämmer med utredningarna i att fokus bör ligga på kunskaper i stället för betyg.

Bestämmelser för de frivilliga skolformerna

Eftersom kursplanerna för grundskolan och motsvarande skolformer med förslagen kommer att utformas på ett annat sätt än ämnesplaner och ämnesområdesplaner för gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och motsvarande skolformer inom komvux behöver regleringen utformas på lite olika sätt för de olika skolformerna. Regeringen bedömer dock att det även kommer att krävas ändringar av ämnesplanerna med anledning av det nya sättet att sätta betyg. Det är viktigt att ämnesplanerna anpassas till den nya regleringen, bl.a. bör de detaljerade betygskriterierna tas bort från ämnesplanerna. Kriterierna för bedömning av kunskaper i ämnesområdesplanerna bör också anpassas till den nya reformen. I vissa gymnasiegemensamma ämnen, yrkesämnen och andra ämnen där vissa aspekter av det som ska betygsättas främst framgår i betygskriterierna, bedömer regeringen att sådana delar vid behov bör läggas in i ämnets syfte och centrala innehåll.

På sikt bedömer regeringen att större ändringar i läroplanerna för de frivilliga skolformerna och ämnesplanerna bör genomföras, bl.a. utifrån de förändringar som ska genomföras när det gäller kursplanerna för de obligatoriska skolformerna. Regeringen har beslutat att en särskild utredare ska lämna förslag på en ämnesutformad gymnasieskola respektive anpassad gymnasieskola (dir. 2025:98). I direktiven till denna utredning framgår att när förändringar görs inom gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan bör en av utgångspunkterna vara de principer som föreslås av Läroplansutredningen.

Regeringen konstaterar att varken Läroplansutredningen eller Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden har föreslagit någon ändring för komvux i svenska för invandrare, komvux på grundläggande nivå och kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande nivå. Det saknas därför beredningsunderlag för att genomföra motsvarande ändringar för dessa skolformer. I de skolformerna ska läraren även fortsättningsvis vid betygssättning på en kurs göra en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen (20 kap. 37 § första stycket skollagen).

Lärare ska fortsättningsvis kunna göra vissa undantag vid betygssättningen

Enligt nuvarande reglering kan lärare vid betygssättningen bortse från enstaka delar av betygskriterierna om det finns särskilda skäl för det. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg (se exempelvis 10 kap. 21 § och 15 kap. 26 § skollagen). Enligt förarbetena ska bestämmelsen tillämpas restriktivt. Undantag kan endast göras när det gäller en begränsad del av det som eleven ska lära sig i ämnet och läraren kan inte bortse från sådant som rör stora delar av ämnet (prop. 2009/10:165 s. 735).

Regeringen anser att undantagsbestämmelsen bör kvarstå för att elever med funktionsnedsättning ska ha likvärdiga möjligheter i utbildningen men att den bör anpassas till övriga förslag om betygssättning. Den bör också tillämpas på motsvarande sätt som i dagens system, men med den skillnaden att det är enstaka delar av mål och innehåll respektive syfte och centralt innehåll som kan bortses ifrån vid betygssättningen, inte betygskriterier. Det bör i fortsättningen enbart vara möjligt att göra undantag från en begränsad del av ämnets mål och innehåll respektive syfte och centrala innehåll. Det bör inte heller framöver vara möjligt att bortse från centrala eller stora delar av ämnet, t.ex. att kunna läsa. Undantagsbestämmelsen föreslås även framöver gälla vid betygssättningen och därmed inte vilken undervisning som eleverna ska ges.

Sammantagen bedömning ska användas för alla betygsteg

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att bestämmelsen i skollagen om betygssättning ska ändras så att en princip om sammantagen bedömning ska tillämpas för hela

betygsskalan i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, same-skolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och kommunal vuxen-utbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå. Läraren ska, för samtliga betygssteg, dvs. även för betygssteget E, vid betygssättningen göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till kurs- och ämnesplanerna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

En elev i gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan, komvux på gymnasial nivå eller i komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå måste dock vid betygssättningen, när det gäller sådana delar av en ämnesplan som avser syfte och centralt innehåll och som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter, trots vad som anges om sammantagen bedömning, i dessa delar ha kunskaper som minst motsvarar betyget E för att eleven ska kunna ges detta betyg i ämnet.

Skälen för regeringens förslag

Sammantagen bedömning bör införas för hela betygsskalan

Lärare ska i dag vid betygssättning göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Det innebär att starka kunskaper i vissa avseenden kan balansera upp svagare kunskaper i andra avseenden. För betyget E, som är det lägsta godkända betyget ska dock samtliga kriterier vara uppfyllda. Sammantagen bedömning gäller alltså endast för betygen D–A.

Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden har analyserat och lämnat förslag på ett nytt betygssystem och system för meritvärdering (SOU 2025:18). I proposition 2025/26:197 Ett likvärdigt betygssystem lämnas bl.a. förslag om en ny numerisk betygsskala, 1–10, och att bestämmelserna om behörighet ska ändras och bli mer kompensatoriska (se avsnitt 5.7 i nämnda proposition). Såväl Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden och Läroplansutredningen föreslår att principen om sammantagen bedömning ska gälla för samtliga betygssteg. Regeringen ser att det finns betydande risker och uppenbara problem med en skarp, icke-kompensatorisk, regel såsom dagens godkänthetsgräns. En princip om sammantagen bedömning för hela betygsskalan tillsammans med förenklade betygskriterier och tydligare samt mer preciserade kursplaner skulle däremot både ge lärare bättre information om vilka kunskaper som elever förväntas tillgodogöra sig och underlätta betygssättningen. Det ger lärarna möjlighet att allsidigt bedöma elevernas kunskaper, vilket kan leda till en mer rättvisande och nyanserad bedömning av elevernas kunskapsnivå.

Regeringen konstaterar vidare att sammantagen bedömning inte påverkar vad som är obligatoriskt i undervisningen. Det följer av andra delar av kurs- och ämnesplanerna. Regeringen vill bl.a. betona vikten av att simning på ett tydligt sätt bör framgå av kursplanernas mål och innehåll.

Regeringen anser att sammantagen bedömning för hela betygsskalan passar väl in i det föreslagna nya betygssystemet men bedömer att det skulle kunna införas även inom ramen för dagens betygssystem.

När det gäller komvux i svenska för invandrare, komvux på grundläggande nivå och komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå där betygsskalan är en annan konstaterar regeringen att det saknas beredningsunderlag att göra motsvarande ändringar eftersom varken Läroplansutredningen eller Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden har lämnat ändringsförslag för dessa skolformer.

Det ska finnas vissa undantag i de frivilliga skolformerna

Av de s.k. undantagsbestämmelserna (se s. 28) i de nuvarande bestämmelserna om betygssättning för gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och inom komvux på motsvarande nivåer framgår dock att möjligheten att bortse från vissa delar av betygskriterierna inte gäller de kriterier som rör säkerhet (15 kap. 26 § skollagen bl.a.). Detta gäller t.ex. vid svetsning, elinstallation eller andra arbeten som kan få mycket allvarliga konsekvenser om de inte utförs korrekt.

Regeringen anser att det på liknande sätt behöver finnas undantag för när sammantagen bedömning kan tillämpas i dessa skolformer. Det är viktigt att en elev i ett ämne där säkerhetsaspekter ingår inte får ett betyg som signalerar att eleven har godtagbara kunskaper i ämnet utan att eleven behärskar de säkerhetsrutiner som krävs. När sammantagen bedömning införs för hela betygsskalan bör en elev därmed inte kunna kompensera bristande kunskap om säkerhet med goda kunskaper i övrigt för att kunna få betyget E.

En ny kursplan i grundläggande svenska ska införas

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att det ska anges i skollagen att det för ämnet svenska som andraspråk ska finnas två kursplaner. Den ena av dessa ska benämnas grundläggande svenska. Kursplanen för grundläggande svenska ska gälla i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolans introduktionsprogram och, under vissa omständigheter, anpassade gymnasieskolan.

Skälen för regeringens förslag

Elever som är nybörjare i svenska behöver snabbt lära sig språket. Regeringen redogör för att elever med utländsk bakgrund i det svenska utbildningsväsendet har sämre skolresultat och bristande läsförståelse i högre grad än elever med svensk bakgrund. Enligt regeringen är undervisning i svenska språket central för att fler elever med utländsk bakgrund ska nå bättre kunskapsresultat.

Målgruppen för ämnet svenska som andraspråk är bred och språkligt heterogen, både i den obligatoriska skolan och på introduktionsprogram i gymnasieskolan. Det innebär att eleverna befinner sig på mycket olika nivåer

i sin språkutveckling, vissa på nybörjarnivå och andra på en relativt avancerad nivå. Den sammantagna bilden utifrån ett flertal utredningar och granskningar är att kursplanen för svenska som andraspråk i högre grad är anpassad för elever som kommit längre i sin språkutveckling. Kursplanen möter inte behoven hos elever som saknar grundläggande kunskaper i svenska och ger inte heller stöd till lärarna i fråga om hur undervisningen ska läggas upp för dessa elever eller hur elevernas kunskaper ska bedömas. Regeringen anser att nuvarande kursplan i ämnet svenska som andraspråk behöver kompletteras. En mer målgruppsanpassad undervisning för elever med svenska som andraspråk kan i förlängningen bidra till att främja integration och delaktighet. Det behövs enligt regeringen en ny kursplan som vänder sig till elever som saknar grundläggande kunskaper i svenska språket. Namnet svenska som andraspråk bör enligt regeringen kvarstå för den befintliga kursplanen och regeringen bedömer att grundläggande svenska är en relevant benämning på den nya kursplanen som tydligt anger vad denna kursplan innehåller och till vilken målgrupp den riktar sig.

Elever som saknar grundläggande kunskaper i svenska språket kan därmed inleda med att läsa enligt en för målgruppen anpassad kursplan, för att sedan, när de utvecklat tillräckligt goda kunskaper, övergå till att läsa enligt kursplanen för svenska som andraspråk och senare svenska. Möjligheten att följa dessa två kursplaner föreslås gälla elever i de obligatoriska skolformerna och elever i gymnasieskolans introduktionsprogram. När elever i anpassade gymnasieskolan läser grundskoleämnen föreslås det gälla även dessa elever.

Betyg ska inte sättas i grundläggande svenska

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att det ska anges i skollagen att betyg inte ska sättas för en elev i ämnet svenska som andraspråk när det gäller undervisning som eleven har fått enligt kursplanen för grundläggande svenska.

Det ska i de bestämmelser i skollagen som gäller kursplaner för grundskolan och anpassade grundskolan anges att kursplanen för grundläggande svenska inte ska innehålla betygs- och bedömningskriterier. Dessa kursplaner ska därmed endast innehålla syfte, ämnets bidrag till skolans mål, mål och innehåll samt undervisningsstrategier.

Skälen för regeringens förslag

Betyg används i dag för antagning och urval till gymnasieskolan och högre studier och behöver därför vara likvärdiga och jämförbara. Om en elev skulle få betyg i ämnet svenska som andraspråk enligt två olika kursplaner, varav den ena behandlar mer grundläggande innehåll än den andra, skulle elever med relativt knappa kunskaper kunna konkurrera ut elever med högre kunskapsnivå i antagningen till gymnasieskolan eller högre utbildning. Urvalet skulle därmed snedvridas, eftersom betyg från de två kursplanerna inte kan betraktas som jämförbara.

Regeringen avser vidare att införa ett nationellt kartläggningsmaterial med syftet att ge ett underlag för rektorns beslut om vilket ämne, svenska eller svenska som andraspråk, som en elev bör läsa och vilken kursplan, svenska som andraspråk eller grundläggande svenska, som en elev bör följa. Det kommer alltså också att användas för att avgöra när elever ska övergå från undervisning enligt kursplanen i grundläggande svenska som andraspråk till undervisning enligt kursplanen i svenska som andraspråk. Det gör att bedömningskriterier inte behövs. Ett kartläggningsmaterial kan bl.a. ge värdefull återkoppling till elever och deras vårdnadshavare. Kommunikationen mellan lärare och elever eller mellan skola och vårdnadshavare är särskilt viktig när elever inte får betyg.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att de ändringar i skollagen som rör förskolan, grundskolan och motsvarande skolformer, fritidshemmet, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan samt vissa av de ändringar som rör kommunal vuxenutbildning (komvux) ska träda i kraft den 1 juli 2028.

Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för årskurs 9 och 10 i grundskolan och anpassade grundskolan, för årskurs 10 och 11 i specialskolan, för andra och tredje året i gymnasieskolan och för andra, tredje och fjärde året i anpassade gymnasieskolan för läsåret 2028/29, för årskurs 10 i grundskolan och anpassade grundskolan, för årskurs 11 i specialskolan, för tredje året i gymnasieskolan och för tredje och fjärde året i anpassade gymnasieskolan för läsåret 2029/30 samt för fjärde året i anpassade gymnasieskolan för läsåret 2030/31. Äldre bestämmelser ska även gälla för utbildning på introduktionsprogram i gymnasieskolan och på vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år som har påbörjats före höstterminen 2028.

Utbildning i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan som har påbörjats före höstterminen 2028 men som inte slutförts enligt äldre bestämmelser inom de årskurser och läsår som anges för grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan eller inom de år och läsår som anges för gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska i stället fullföljas enligt de bestämmelser som gäller för utbildning som påbörjas höstterminen 2028.

De ändringar i 20 kap. skollagen som rör vissa delar av komvux ska träda i kraft den 1 januari 2031. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning i komvux som har påbörjats före ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen anger att de ändringar som föreslås och behandlas i propositionen syftar till att skapa bättre förutsättningar för elevers lärande och kunskapsutveckling. Regeringens uppfattning är därför att dessa ändringar bör genomföras så snart som möjligt, samtidigt som det ska finnas tillräckligt med tid för

varje steg i processen. Till exempel behöver huvudmän och skolor ges förutsättningar att implementera reformen på ett genomtänkt sätt.

Regeringen ser även starka skäl till att införandet av nya läroplaner bör samordnas med införandet av en tioårig grundskola. Regeringen ser bl.a. stora fördelar för huvudmän och skolor med ett samlat införande, så att förändringsarbetet för huvudmän och skolor kan göras i ett sammanhang. Ett införande av nya läroplaner till hösten 2028 ger enligt regeringen tillräckligt med tid för alla förberedande åtgärder och för att genomföra varje steg i processen.

Enligt förslaget ska dock vissa ändringar som rör komvux träda i kraft senare. De samordnas på så sätt med förslagen för komvux från propositionen Ett likvärdigt betygssystem (prop. 2025/26:197). Regeringen bedömer i nämnda proposition att det inte finns skäl att införa den nya betygsskalan inom komvux innan de elever som läser på gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan för första gången har genomgått hela sin gymnasieutbildning med den nya betygsskalan.

Regeringen konstaterar vidare att det behövs övergångsbestämmelser. Regeringen vill att så många elever som möjligt ska undervisas enligt de nya läroplanerna så snart som möjligt, men ser, i likhet med vid tidigare läroplansreformer, skäl att låta elever som befinner sig mot slutet av utbildningen gå klart enligt tidigare bestämmelser. Regeringen bedömer, i likhet med Läroplansutredningen, att en tvåårig övergångsperiod som huvudregel är en rimlig avvägning, dvs. att elever som hösten 2028 ska börja årskurs 9 eller 10 i den tioåriga grundskolan ska avsluta sin utbildning enligt nuvarande bestämmelser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning att Sverige behöver en stark kunskapsskola där alla lärare har goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag och där alla elever ges förutsättningar att nå utbildningens mål. Utskottet välkomnar därför regeringens förslag i propositionen, både förslag till ändringar i skollagen och förslag om principer för innehåll och struktur i läroplaner och kursplaner. Förslagen syftar sammantaget till en stark skola med kunskapsuppdraget i fokus.

Det är enligt utskottet centralt att läroplanerna är ändamålsenligt utformade och riktar in undervisningen mot rätt saker. Det är också rimligt att läroplanerna utgör en sammanhållen helhet som innefattar betygskriterier och timplaner som beslutas samlat. Utskottet delar därför regeringens bedömning att det behövs en ny kunskapssyn och nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande.

Vidare ser utskottet positivt på att regeringen föreslår att syftet med undervisningen ska tydliggöras och att lärarnas roll ska stärkas samt att nya kursplaner i grundläggande svenska som andraspråk ska tas fram. Utskottet anser också att förslagen om betygskriteriernas innehåll och utformning samt

införandet av principen om sammantagen bedömning även för betyget E är väl avvägda.

Skollagen är föremål för ändringsförslag i ett flertal andra propositioner som riksdagen avser att besluta om i juni 2026. För att uppnå en lagteknisk samordning av förslagen har utskottet överlämnat regeringens lagförslag i detta ärende till betänkande 2025/26:UbU26 Ett likvärdigt betygssystem när det gäller beredningen av riksdagens beslut om att anta förslagen. Det bör dock understrykas att utskottet svarar för den sakliga behandlingen av lagförslagen i detta betänkande och tillstyrker dem.

Sammantaget anser utskottet att riksdagen, av de skäl som anförs i propositionen, bör godta det som utskottet anför om regeringens lagförslag och godkänna regeringens förslag till principer för läroplanernas struktur och innehåll.

Utskottet övergår nu till att behandla de motionsyrkanden som innehåller begäran om tillkännagivanden med anledning av propositionen.

Vissa grundläggande principer och värdegrundsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om utbildningens syfte, inflytande för elever och vårdnadshavare, undervisningsmetoder och undervisningsstrategier, icke-konfessionell undervisning samt diskriminering.

Jämför reservation 1 (MP), 2 (S, V, C, MP), 3 (MP), 4 (S, V), 5 (C, MP), 6 (S, V, C) och 7 (V, MP).

Motionerna

Utbildningens syfte

I kommittémotion 2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 1 vill motionärerna se ett bredare syfte med utbildningen än det som regeringen föreslår. Motionärerna anser att det ligger närmare verkligheten att beskriva ett tudelat syfte där den ena delen handlar om skolans uppgift att förmedla och förankra kunskaper och värden och den andra delen fokuserar på elevernas roll att inhämta och utveckla kunskaper.

Elevinflytande

I kommittémotion 2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 4 anser motionärerna att elevinflytandet, i enlighet med skollagens bestämmelser, ska värnas i framtagandet av föreskrifter och i de nya läroplanerna. Ett starkt elevinflytande över utbildningen på övergripande nivå står enligt motionärerna inte i strid med lärlärd undervisning; tvärtom kan det stärka ansvarsutövande, delaktighet och skolans demokratiska uppdrag.

I kommittémotion 2025/26:3998 av Isabell Mixer m.fl. (V) yrkande 1 framför motionärerna att regeringen bör behålla nuvarande läroplaners skrivningar om elevinflytandet i läroplanens inledande delar. Enligt motionärerna står lärares bestämmanderätt inte i kontrast till elevers inflytande över undervisningen. De anser också att det finns ett starkt stöd i forskningen för att elevinflytande förbättrar resultaten.

I kommittémotion 2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 5 uppmanar motionärerna regeringen att i det fortsatta förordningsarbetet noga värna och tydliggöra elevernas inflytande. Eleverna har enligt motionärerna den bästa kunskapen om hur deras egen vardag ser ut, och det är viktigt att elevernas lagstadgade inflytande på utbildningen verkställs, t.ex. att skolan stöder elevernas organisering och arbetar strukturerat med elevskyddsombud och skyddsronder.

Inflytande för vårdnadshavare

I kommittémotion 2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 6 framför motionärerna att de vill värna vårdnadshavares inflytande som de bedömer vara särskilt viktigt i de tidiga skolåren men även för barn som har behov av stöd.

Undervisningsmetoder och undervisningsstrategier

I kommittémotion 2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 3 vill motionärerna att föreskrifter och kursplaner ska utformas så att politisk detaljstyrning av undervisningsmetoder undviks och att skrivningar om undervisningsstrategier därför ska hållas övergripande och professionsrespekterande. Det är enligt motionärerna en viktig avgränsning att det är lärarna som bestämmer valet av specifika undervisningsmetoder inom ramen för dessa strategier, men detta behöver hållas fast med stor tydlighet.

I kommittémotion 2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1 framför motionärerna att riksdagen fortsättningsvis inte ska definiera vilka undervisningsmetoder och undervisningsstrategier skolorna ska använda sig av. Motionärerna vill se en skola som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men de anser att vägen dit går via en stärkt profession, inte genom politisk detaljstyrning.

Icke-konfessionell undervisning

I kommittémotion 2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2 vill motionärerna att undervisningens icke-konfessionella karaktär uttryckligen ska framgå av de inledande delarna av läroplanerna. Den icke-konfessionella undervisningen är enligt motionärerna en grundbult i den svenska skolan och måste tydligt framgå i de inledande delarna av läroplanerna.

I kommittémotion 2025/26:3998 av Isabell Mixer m.fl. (V) yrkande 4, framför motionärerna att regeringen bör behålla nuvarande läroplaners skrivningar om att skolan ska vara konfessionsfri. Införandet av fristående skolor,

såväl vinstdrivande som på konfessionell grund, har enligt motionärerna bidragit till att elever med olika bakgrund i allt mindre utsträckning möts i en gemensam skola. Det förstärker den segregation och de skillnader som redan finns i samhället.

I kommittémotion 2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2 anser motionärerna att skrivningarna om att undervisningen ska vara icke-konfessionell bör finnas kvar. Principen om en icke-konfessionell undervisning är enligt motionärerna grundläggande för den svenska skolan och måste värnas.

Diskriminering

I kommittémotion 2025/26:3998 av Isabell Mixer m.fl. (V) yrkande 2 framhåller motionärerna att den kränkande behandling som alltför ofta förekommer i skolan måste motarbetas med kraft, och alla vuxna i skolan bär ett ansvar för detta. Motionärerna vill därför behålla nuvarande läroplaners skrivningar om arbetet mot diskriminering.

I kommittémotion 2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 2 vill motionärerna stärka läroplanens skrivningar om diskriminering genom att benämna diskrimineringsgrunderna.

Propositionen

Utbildningens syfte

Regeringen föreslår en ändring i syftesparagrafen i skollagens första kapitel så att det framgår att utbildningen inom skolväsendet ska ha till syfte att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever samt att undervisningen bestäms och leds av lärare eller förskollärare. Förslaget återges på s. 11 f. i detta betänkande.

Ändringen markerar enligt regeringen ett ökat fokus på den undervisning som ges i skolan och på lärarens centrala roll i denna. Vad regeringen eftersträvar är en aktiv lärarroll, där läraren genom berättande, genomgångar och lärarledda aktiviteter i helklass bedriver en strukturerad undervisning som varierar arbetssätt och arbetsformer och som även aktiverar eleverna. Regeringen ser ingen motsättning mellan synsättet att läraren besitter kunskaper som ska förmedlas till eleverna och att eleverna är en aktiv part i denna process. Regeringen anser att det är viktigt att eleverna är aktiva i sitt lärande och att undervisningen främjar det. Det är dock viktigt att understryka, menar regeringen, att eleverna inte ska lämnas ensamma i sitt lärande.

För en utförlig redogörelse av regeringens skäl för förslaget, se avsnitt 6.2 i propositionen.

Inflytande för elever och vårdnadshavare

Regeringen föreslår att läroplanernas skrivningar om vårdnadshavares och elevers inflytande över utbildningen ska göras mindre långtgående och

ramarna för inflytandet förtydligas. Skrivningarna om inflytande ska balanseras med tydligare skrivningar om ansvar (se s. 14 f.).

Regeringen bedömer att elevernas och inte minst vårdnadshavarnas rättigheter i dagens läroplaner ges för mycket utrymme i relation till deras bidrag, ansvar och skyldigheter. Dagens formuleringar i läroplanerna om elevers och vårdnadshavares inflytande är enligt regeringen så pass långtgående att det inte står helt klart att det är lärarna som ansvarar för undervisningen. Till exempel framgår det i dag av läroplanen att läraren ska ”svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad” samt ”tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen”.

En del i att finna en bättre och rimligare balans mellan rättigheter och skyldigheter handlar enligt regeringen om att tydliggöra att hemmen har huvudansvar för barns fostran, och att skolan är ett stöd. Lärare och rektorer ska samverka med vårdnadshavarna och hålla dem informerade. Eleverna i sin tur behöver bidra genom att anstränga sig och vara delaktiga. De har också rätt till ett visst inflytande över utbildningen, men inom ramen för rektorns ansvar för det pedagogiska arbetet och lärarens ansvar för undervisningen.

I Läroplansutredningens förslag till läroplan för grundskolan används t.ex. formuleringen ”ansvarsfullt inflytande” för att tydliggöra att det med rättighetsperspektivet följer ett skyldighetsperspektiv. Därutöver klargörs att läraren ansvarar för undervisningens innehåll och utformning samt ser till att eleverna får öva på att själva ta ansvar och utöva medinflytande successivt och anpassat till elevernas ålder och mognad – inom de ramar som ges av lärarens ansvar för undervisningen. Det framgår även att läraren, inom ramen för sitt ansvar för undervisningen, fördelar utrymme, ger eleverna möjlighet att uttrycka åsikter samt beaktar dessa i förhållande till elevernas ålder och mognad.

Regeringen redogör för att det i propositionen Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet anges att det inte finns någon motsättning mellan barns och elevers rätt till inflytande och att lärare och förskollärare har ansvaret för undervisningen samt att det ligger i deras respektive uppdrag att bedriva verksamheten så att barnen och eleverna ges inflytande (prop. 2009/10:165 s. 311). Det framgår alltså, menar regeringen, i förarbetena att lärarna har ansvaret för undervisningen och att de ger elever inflytande. Den konkreta utformningen av inflytandet behöver variera, bl.a. utifrån elevernas ålder, och avgöras av lärare. Genom regeringens förslag anpassas skrivningarna i läroplanerna till detta, vilket regeringen bedömer är viktigt. I övrigt anser regeringen att det inte finns något behov av att läroplanerna ska upprepa alla delar om bl.a. inflytande och den rätt till information som följer av skollagen. Frågor om elevers rätt till inflytande, samråd och information regleras i 4 kap. 9–11, 13 och 14 §§ skollagen.

För en utförlig redogörelse av regeringens skäl för förslagen, se avsnitt 6.2 och 6.3.2 i propositionen.

Undervisningsmetoder och undervisningsstrategier

Regeringen föreslår en ny kursplanstruktur som ska framgå av skollagen (se s. 19). I denna nya struktur ingår rubriken Undervisningsstrategier. Regeringen konstaterar att det finns mycket få anvisningar om val av arbetssätt och metoder i dagens läroplaner. I tidigare läroplaner fanns det betydligt mer information om hur undervisningen skulle bedrivas. Även i jämförelse med övriga nordiska länder ger de svenska läroplanerna mindre styrning av hur undervisningen ska bedrivas. Enligt regeringen finns det vetenskapligt stöd för vad som kännetecknar god undervisning på aggregerad nivå, dvs. det finns vissa generella utgångspunkter för undervisning som fungerar bättre än andra för elevers lärande och utveckling. Dessa utgångspunkter utgör grunden för de riktlinjer för undervisningens genomförande som föreslås i läroplanernas inledande delar (se s. 14 f.).

Regeringen anser att även ämnesspecifika undervisningsstrategier kan förbättra förutsättningarna för en hög undervisningskvalitet och likvärdighet mellan skolor och klassrum, vilket kan leda till ökad måluppfyllelse. Det finns enligt regeringen tydligt vetenskapligt stöd för att vissa strategier är bättre i delar av vissa ämnen, t.ex. systematisk undervisning om kopplingen mellan ljud och bokstäver (phonics) i den tidiga läsinläringen. Samtidigt, menar regeringen, är det en stor variation mellan ämnen när det gäller den vetenskapliga grunden och i flera ämnen är denna begränsad. Däremot finns det i alla ämnen erfarenhet av vad som fungerar bra för elevers lärande och utveckling.

För att uppnå en styrande effekt mot ett mer effektivt sätt att bedriva undervisning bedömer regeringen att undervisningsstrategierna behöver vara en del av kursplanerna och inte enbart utgöra ett stödjande eller kommenterande material. Lärare bör dock ha ett professionellt handlingsutrymme att avgöra hur de planerar och genomför undervisningen. De behöver bl.a. kunna utforma och justera undervisningen efter den aktuella elevgruppen och den specifika undervisningssituationen. Därför behöver det finnas en viss flexibilitet och strategierna bör generellt sett inte utgöra en detaljstyrning av hur undervisningen ska bedrivas. När det finns omfattande och välförankrad vetenskaplig evidens bör dock lärarna inte kunna bortse från den enligt regeringen. Lärarnas autonomi handlar om att utöva yrket inom ramen för den vetenskapliga grunden och beprövade erfarenheten samt i enlighet med professionens uppdrag.

Regeringen anser vidare att det bör finnas en viss flexibilitet i hur undervisningsstrategierna utformas. Det är rimligt att strategierna är olika utförliga beroende på ämne och stadium. Det finns också vissa särdrag i olika ämnen som kan vara viktiga att ange i strategierna för att säkra att undervisningen håller en hög kvalitet. Det kan t.ex. vara att undervisningen förutsätter att eleverna skapar bilder, musicerar, framställer föremål, lagar mat, eller genomför laborationer och andra systematiska undersökningar. Strategierna kan på så sätt också bidra till att lärare får de förutsättningar som

krävs för att bedriva en god undervisning genom t.ex. ändamålsenliga undervisningssalar, material och läromedel.

Värdegrunden ska i sak vara oförändrad

Som framgår av regeringens förslag till förändringar i de inledande delarna i läroplanerna (se s. 14 f.) anser regeringen att det är viktigt att värdegrunden förblir oförändrad. Samtidigt kan det, anser regeringen, finnas behov av att formen anpassas i linje med övriga delar av de inledande delarna så att både strukturen och texten blir rakare, mer koncentrerad och lättillgänglig.

Regeringen bedömer att Läroplansutredningens förslag på inledande delar av läroplanen är i linje med den nuvarande värdegrunden och anser att förslaget i allt väsentligt bör genomföras. Det innefattar bl.a. att skrivningar om diskriminering och kränkande behandling inte ska upprepas i flera delar. Samtidigt anser regeringen att vissa av de synpunkter som framförs av remissinstanser behöver analyseras närmare, som den exakta formuleringen i vissa delar, om det uttryckligen bör stå kvar att undervisningen ska vara icke-konfessionell samt om en hänvisning till barnkonventionen bör stå kvar. I den kommande processen bör därför ytterligare analys göras om sådana begränsade justeringar. En sådan analys bör enligt regeringen endast kunna föranleda mindre justeringar som inte ändrar den inriktning som föreslås av Läroplansutredningen.

För en mer utförlig redogörelse av regeringens skäl för förslaget, se avsnitt 6.3.2 i propositionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringens förslag till ändring i skollagens första kapitel tydliggör att syftet med utbildningen inom skolväsendet är att förmedla och förankra kunskaper och värden. På så sätt betonas den undervisning som ges och lärarens aktiva roll som kunskapsförmedlare, till skillnad från det tidigare fokuset på vad som sker inom barnet eller eleven. Det är mot utbildningen som bestämmelserna riktar sig. Liksom regeringen anser utskottet därmed att elevernas roll inte behöver framgå av syftesparagrafen. Utskottet instämmer med regeringen i att det inte är någon motsättning mellan synsättet att läraren besitter kunskaper som ska förmedlas till eleverna och att eleverna är en aktiv part i denna process.

När det gäller yrkandena om elevinflytande vill utskottet uppmärksamma att regeringens förslag till ändringar inte ska hindra att elever får öva på att själva ta ansvar och utöva ett visst inflytande utifrån ålder, mognad och kunskaper. Lärarens bestämmanderätt står därmed inte i kontrast till att, när så bedöms som lämpligt, eleverna ges ett visst inflytande. I övrigt finns det inte heller något behov av att läroplanerna ska upprepa alla delar om bl.a. inflytande och den rätt till information som följer av skollagen (4 kap. 9–11, 13 och 14 §§ skollagen). I likhet med regeringen anser utskottet att ett elevinflytande, under ovan givna förutsättningar, kan vara motiverat, bl.a.

eftersom det i vissa fall kan bidra till ökat engagemang, ansvarstagande och motivation. Det ska dock inte vara någon tvekan om att det är lärarna som bestämmer om undervisningen. Utskottet delar alltså regeringens bedömning att läroplanernas skrivningar om elevinflytande behöver ändras för att bättre motsvara såväl skollagens egentliga krav som vad som i praktiken är en rimlig nivå. Utskottet delar också regeringens uppfattning att skrivningarna i läroplanen om vårdnadshavares inflytande är för långtgående. Ansvarsförhållandet mellan skola och vårdnadshavare behöver tydliggöras. Utskottet vill här framhålla att det framgår av propositionens förslag till ändring i skollagen att vårdnadshavare även framöver ska ha ett visst inflytande. Det kommer därmed även i fortsättningen att vara möjligt för vårdnadshavare att framföra synpunkter på undervisningen och utbildningen i övrigt och att ha en konstruktiv dialog med skolan när detta är nödvändigt.

Ett par yrkanden handlar om att undvika detaljstyrning av hur undervisningen ska gå till. Utskottet noterar att regeringen föreslår en ny kursplanstruktur som ska framgå av skollagen. I denna nya struktur ingår undervisningsstrategier. Utskottet instämmer med regeringen i att undervisningsstrategier, av den karaktär som beskrivs av regeringen, kan förbättra förutsättningarna för en hög undervisningskvalitet och likvärdighet mellan skolor och klassrum. Det kan i sin tur leda till ökad måluppfyllelse. Utskottet delar också regeringens uppfattning att undervisningsstrategierna behöver vara en del av kursplanerna för att uppnå en styrande effekt mot ett mer effektivt sätt att bedriva undervisning. Utskottet instämmer även i regeringens bedömning att lärare bör ha ett professionellt handlingsutrymme att avgöra hur de planerar och genomför undervisningen. Därför behöver det finnas en viss flexibilitet och strategierna bör generellt sett inte utgöra en detaljstyrning av hur undervisningen ska bedrivas.

När det gäller Läroplansutredningens förslag till ny läroplan ser utskottet positivt på principen om en rakare, mer koncentrerad och lättillgänglig struktur där upprepningar, både inom delarna i läroplanen och mellan läroplanen och bestämmelser i bl.a. skollagen, undviks. Utskottet delar också regeringens bedömning att utredningens förslag på inledande delar av läroplanen är i linje med den nuvarande läroplanens värdegrund och anser att förslaget i allt väsentligt bör genomföras. Det innefattar bl.a. att skrivningar om diskriminering och kränkande behandling inte ska upprepas i flera delar. Samtidigt instämmer utskottet i att vissa delar i utredningens förslag behöver analyseras närmare, som den exakta formuleringen i vissa delar och om det uttryckligen bör stå kvar att undervisningen ska vara icke-konfessionell. Utskottet instämmer med regeringens bedömning att utredningens förslag till texter om skolans värdegrund bör införas, men att det kan finnas skäl att göra mindre justeringar som inte förändrar inriktningen i betänkanudet. Utskottet ser inte skäl att föregripa den analys och beredning som pågår.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2025/26:3998 (V) yrkandena 1, 2 och 4, 2025/26:4022 (S) yrkandena 2–4, 2025/26:4036 (C) yrkandena 1 och 2 samt 2025/26:4054 (MP) yrkandena 1, 2, 5 och 6.

Vissa kunskapsområden i läroplanen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt om vissa andra kunskapsområden.

Jämför reservation 8 (S, V, MP), 9 (C), 10 (C) och 11 (MP).

Motionerna

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer

I kommittémotion 2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 1 vill motionärerna att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck även fortsättningsvis ska framgå av de inledande delarna av läroplanerna. Motionärerna menar att frågor som rör detta område inte enbart är ämnesstoff. De hör också till skolans demokratiska, förebyggande och värdegrundsskapande uppdrag. Att helt flytta dem från läroplanernas inledande delar riskerar att försvaga helhetsperspektivet och minska tydligheten i skolans ansvar, anser motionärerna.

Även i kommittémotion 2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 3 anser motionärerna att nuvarande läroplaners skrivningar om sexualitet, samtycke och relationer bör behållas i de nya läroplanernas inledande del. Motionärerna redogör bl.a. för att Sverige varit ett land i framkant när det gäller sexualundervisning och att en viktig anledning till detta är att det genomsyrar all undervisning.

I kommittémotion 2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 framför motionärerna att regeringen bör säkerställa att borttagandet av skrivningarna om sex och samlevnad inte innebär att kunskaperna om dessa försvinner från lärarutbildningen och lärarutbildningens examensmål. Motionärerna motsätter sig inte att kunskapsområdet flyttas från de övergripande delarna av läroplanen för att i stället integreras mer ämnesspecifikt i kursplanerna, men de ser med stor oro på de potentiella konsekvenser denna förändring kan få för lärarutbildningen och därmed för blivande lärares kompetens.

I kommittémotion 2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 4 vill motionärerna att undervisning om sexualitet, samtycke och relationer ska framgå av läroplanens inledande delar, i rektors uppdrag och i en bredd av kursplaner. Sexualundervisning bör enligt motionärerna vara läroplansbaserad, ämnesövergripande och återkommande i enlighet med rekommendationer från internationella organ såsom Unesco och WHO.

Vissa andra kunskapsområden

I kommittémotion 2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 begär motionärerna att nuvarande skrivningar om entreprenörskap ska finnas

kvar i läroplanen. Att ersätta ett väletablerat och internationellt erkänt begrepp med vaga formuleringar riskerar enligt motionärerna att försvaga och urholka detta viktiga kunskapsområde i skolan.

I kommittémotion 2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 3 vill motionärerna stärka läroplanens skrivningar om nationella minoriteter genom att benämna dem. Motionärerna instämmer delvis i principen att det bör vara en förenklad struktur i läroplanen som bl.a. minskar upprepningar. De anser dock att regeringen har gått för långt med principen, vilket gör att texten tappar viktigt innehåll.

I yrkande 7 begär motionärerna att uppdraget om lärande för hållbar utveckling ska förtydligas i läroplanens inledning, skolans mål och övriga styrdokument. Sverige och världens länder har åtagit sig att uppfylla målen i Agenda 2030, vilket enligt motionärerna medför att alla barn, elever och studenter ska få de kunskaper och färdigheter som de behöver för att främja en hållbar utveckling.

I yrkande 8 i samma motion framhåller motionärerna att läroplanens skrivningar om digitalisering och AI behöver stärkas och moderniseras. Förändringarna inom området går mycket fort och påverkar oundvikligen alla samhällssektorer enligt motionärerna.

Propositionen

Regeringen föreslår, som tidigare nämnts, att läroplanerna i den obligatoriska skolan ska få nya inledande delar. Förslaget utgår från Läroplansutredningens förslag i betänkandet Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19) och återges på s. 14 f. i detta betänkande.

För att läroplanerna ska vara ett tydligt styrmedel och arbetsredskap för lärares undervisning bör de enligt regeringen vara lätta att använda, kärnfulla och undvika upprepningar, bl.a. mellan de inledande delarna och kursplanerna. Det bör nog övervägas vad som är skolövergripande och passar i de inledande delarna och vad som är mer ämnesspecifikt och därmed passar bättre i kursplanerna. Det finns ett behov av att fokusera på det mest centrala, framför allt att eleverna ska lära sig grundläggande kunskaper och färdigheter som att läsa, skriva och räkna. De nuvarande inledande delarna i dagens läroplaner lever enligt regeringen inte upp till detta. Bland annat är delen om skolans uppdrag tydligt överlastad och det är svårt att utläsa ett samlat uppdrag eftersom texten består av många och disparata delar. Det finns överlappningar och områden tas upp trots att de enligt regeringen mer hör hemma i kursplanerna. Regeringen redogör för att det efter införandet av 2011 års läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) har gjorts flera tillägg i de inledande delarna i läroplanen, bl.a. om digital kompetens, jämställdhet samt sexualitet, samtycke och relationer. Dessa tillägg har enligt regeringen ökat upprepningarna mellan olika avsnitt. De har också gjort att balansen mellan olika områden har förskjutits och bidragit till att de inledande delarna av läroplanen blivit onödigt omfattande. Till exempel

finns jämställdhet och olika varianter av digital kompetens i fyra avsnitt var. I sammanhanget kan nämnas att ”läsa” respektive ”skriva” endast finns med en gång i de inledande delarna av läroplanen. Texten bör enligt regeringen koncentreras och inte upprepa innehåll som finns i andra delar av läroplanen. Det bör även vara ett fokus på kärnpunkterna i skolans uppdrag. Regeringen anser därmed att det finns behov av att ta bort, eller reducera, skrivningar och innehåll från de inledande delarna av läroplanerna.

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer tas bort

Kunskapsområdena om sexualitet, samtycke och relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck ingår i dagens läroplaner både i de inledande delarna och i flera kursplaner. Regeringen ser kunskapsområdet som viktigt och anser att det ska ingå i flera kursplaner, bl.a. i biologi, samhällskunskap samt hem- och konsumentkunskap. Regeringen ser dock inget tydligt mervärde i att det även ska behandlas i läroplanernas inledande delar. Som tidigare framgått anser regeringen att upprepningar i möjligaste mån bör undvikas och det finns enligt regeringen även ett behov av att i de inledande delarna prioritera det mest centrala i skolans uppdrag, som att lära eleverna att läsa, skriva och räkna.

Skrivningar om digital kompetens och digitala verktyg ändras och flyttas

Regeringen anser att det är viktigt att skrivningar om digital kompetens och digitala verktyg är anpassade efter barns kognitiva utveckling och lärande och bygger på en samlad vetenskaplig grund. Utifrån det ser regeringen behov av ett restriktivt förhållningssätt i både de inledande delarna av läroplanerna och i kursplanerna. Samtidigt bedömer regeringen att eleverna behöver kunskaper om digitalisering och AI och dess påverkan på och i samhället, ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt samt vissa färdigheter i att använda digital teknik. På samma grunder som när det gäller kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer bör dock området i huvudsak hanteras i relevanta kursplaner.

Begreppet entreprenörskap tas bort

Regeringen ser, som tidigare nämnts, ett stort värde i att prioritera det som bör vara kärnan i skolans uppdrag. För grundskolan och motsvarande skolformer bör denna kärna utgöras av grundläggande kunskaper och färdigheter, som att lära eleverna att läsa, skriva och räkna. Att grundskolan lär eleverna de grundläggande kunskaper och färdigheter som de behöver för att klara fortsatt skolgång och lyckas i arbetslivet kommer enligt regeringen i förlängningen även att främja företagande och entreprenörskap. Regeringen anser dock att entreprenörskap är viktigt och därför framgår det av uppdraget till Skolverket om att ta fram förslag på nya läroplaner (U2025/02427) att Skolverket ska överväga hur bl.a. ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap ska tas om hand i kursplanerna i de ämnen där det är relevant.

Texten om de nationella minoriteterna

Läroplansutredningen föreslår ändrade formuleringar om de nationella minoriteterna i läroplanens inledande delar. Det nuvarande målet att varje elev har fått ”kunskaper om de nationella minoriteternas (judar, romer, urfolket samerna, sverigefinnar och tordedalingar) kultur, språk, religion och historia” tas bort. I stället tillkommer enligt utredningens förslag att skolan ska förmedla de mer beständiga kunskaper som utgör en gemensam referensram i det svenska samhället och som ligger till grund för elevernas bildning, däribland ”kunskaper om vårt svenska, nordiska och västerländska kulturarv samt om de nationella minoriteterna”. Regeringen stöder, som framgår ovan, utredningens linje att även viktiga områden i de flesta fall bör hanteras uteslutande i kursplanerna och inte i de inledande delarna av läroplanerna. Regeringen delar även utredningens bedömning att texterna i de inledande delarna ska vara koncentrerade. I detta fall bedömer dock regeringen att det finns starka skäl som talar för att den exakta formuleringen bör ses över när det gäller behovet att skriva ut de nationella minoriteterna vid namn och relationen mellan det svenska, nordiska och västerländska kulturarvet och de nationella minoriteternas kultur.

Utredningens förslag ska ligga till grund för de nya läroplanerna men mindre justeringar som inte förändrar inriktningen kan göras

Skolverket har fått i uppdrag att ta fram och remittera förslag till nya läroplaner för grundskolan och motsvarande skolformer (dnr U2025/02427). När det gäller de inledande delarna i läroplanen ska myndigheten använda den utformning och de formuleringar som föreslås i betänkandet Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19) för grundskolan. Som framgår nedan ändrades uppdraget i april 2026. Regeringen förtydligar bl.a. att Skolverket i den del av uppdraget som gäller att ta fram förslag till nya läroplaner ska utgå från den för betänkandet aktuella propositionen (prop. 2025/26:194) med förbehåll för riksdagens beslut. Förslagen ska därmed enligt uppdraget utformas i enlighet med de principer för läroplanernas struktur och innehåll som framgår av propositionen.

Regeringen anser att det endast ska finnas möjlighet till mindre justeringar som inte förändrar inriktningen i Läroplansutredningens betänkande. Det innebär bl.a. att texterna både vad gäller sakligt innehåll och omfattning ska vara koncentrerade och inte bli mer omfattande. Regeringen utesluter dock inte att det kan finnas behov av en viss ytterligare koncentration av texterna i relation till utredningens förslag. För anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska justeringar även göras med hänsyn till varje skolforms särart. Det är inom dessa ramar som läroplanerna ska tas fram och sedan beslutas av regeringen.

För Läroplansutredningens förslag till läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, se s. 90 f. i betänkandet (SOU 2025:19).

Konsekvenser för universitet och högskolor som anordnar lärutbildningar

Regeringen redogör för att förslagen i propositionen får konsekvenser för universitet och högskolor som anordnar lärutbildningar eftersom innehållet i utbildningarna behöver ses över och i delar anpassas. Det kan bl.a. gälla en anpassning av ämnesstudierna i lärutbildningarna på grund av en förstärkt inriktning på undervisning om läs- och skrivinlärning samt en starkare betoning på grundläggande kunskaper och färdigheter i kursplanerna. Blivande lärare behöver också kunna undervisa enligt de undervisningsstrategier som ska ingå i kursplanerna, vilket medför ett ökat behov av kunskaper i kognitionsvetenskap. Regeringen har utifrån förslag i betänkandet Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärutbildning (SOU 2024:81) beslutat om förordningsändringar som innebär ett ökat fokus på ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier samt ett ökat fokus på kognitionsvetenskap som ett sätt att stärka kopplingen mellan teori och praktik i lärutbildningarna (förordningen [2021:1335] om utbildning till lärare och forskollärare).

Det kan även bli en större efterfrågan på fortbildning för lärare som ska undervisa enligt de nya läroplanerna. Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 föreslagit medel för vidareutbildning i kognitionsvetenskap (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16, bet. 2025/26:UbU1, rskr. 2025/26:124). Ytterligare fortbildningsinsatser inom andra områden kan enligt regeringen bli aktuella. Lärosätenas utbud av kurser inom ramen för professionsprogrammet för lärare och rektor kan behöva utformas för att stödja läroplansreformens implementering.

Uppdrag till Skolverket att ta fram förslag på nya läroplaner

Den 20 februari 2025 beslutade regeringen genom en ändring av Skolverkets regleringsbrev om ett uppdrag till myndigheten att förbereda införandet av en tioårig grundskola och anpassad grundskola, en sjuårig sameskola och en elvaårig specialskola höstterminen 2028, med nya läroplaner (U2025/00433). I uppdraget ingick att förbereda framtagandet av nya kursplaner. I denna del och i arbetet med läroplanerna i övrigt skulle myndigheten beakta Läroplansutredningens kommande betänkande.

Den 23 april 2026 ändrade regeringen det ovan nämnda uppdraget (U2026/00888). Regeringen förtydligar i ändringen som beslutats i särskild ordning bl.a. att Skolverket i den del av uppdraget som gäller att ta fram förslag till nya läroplaner ska utgå från propositionen (prop. 2025/26:194) med förbehåll för riksdagens beslut. Förslagen ska därmed enligt uppdraget utformas i enlighet med de principer för läroplanernas struktur och innehåll som framgår av propositionens avsnitt 6.1 och 6.3.2–6.6. I den mån som vägledning inte ges i propositionen bör det ingå i uppdraget att Skolverket fortsättningsvis ska utgå från förslagen i betänkandet Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19). Det bör

även ingå i uppdraget att förslag till ändringar i skollagen som anges i andra propositioner som har relevans för arbetet med nya läroplaner ska beaktas.

Regeringen redogör för att arbetet med att ta fram förslag till nya läroplaner är komplext och det är viktigt att förslagen fullt ut utformas i enlighet med regeringens intentioner. Förslagen i propositionen och betänkandet innebär en förändrad kunskapssyn och en kulturförändring för skolväsendet där bl.a. kognitionsvetenskap ska utgöra en central grund. Denna kunskapssyn kan i relation till dagens läroplaner ses som mer klassisk, med betoning på det ämnesspecifika, tillförlitliga och mer beständiga. Regeringen ger också Skolverket i uppdrag att vidta vissa åtgärder för att stärka styrningen och säkerställa att de läroplaner som redovisas till regeringen är i enlighet med intentionerna i propositionen och betänkandet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer med regeringen i att det är angeläget att i framtagnad av nya läroplaner noggrant överväga vad som är skolövergripande och lämpar sig för de inledande delarna respektive vad som är mer ämnesspecifikt och därför hör hemma i kursplanerna. Utskottet delar också bedömningen att texterna bör koncentreras och att innehåll inte ska upprepas, vilket medför att omflyttningar och strykningar är nödvändiga.

I fråga om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer delar utskottet regeringens uppfattning att det är ett viktigt område som ska ingå i flera kursplaner på lämpliga ställen och hanteras med progression utifrån elevernas ålder och förkunskaper. Därigenom ges området en mer ämnesspecifik och kunskapsinriktad inramning, samtidigt som ansvaret för att det behandlas tydliggörs. Utskottet bedömer också att det faktum att innehållet ska ingå i flera kursplaner gör att lärarutbildningarna i berörda ämnen behöver täcka kunskapsområdet. Utskottet noterar vidare att regeringen konstaterar att det inte finns något som hindrar de skolor som så önskar från att arbeta ämnesövergripande, bl.a. när det gäller kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer.

På motsvarande grunder anser utskottet att även andra kunskapsområden som digital kompetens och entreprenörskap i huvudsak bör hanteras i relevanta kursplaner i linje med vad som framgår av regeringens skäl i propositionen.

När det gäller skrivningar om nationella minoriteter noterar utskottet att regeringen bedömer att det finns starka skäl att se över Läroplansutredningens förslag till skrivningar, både i fråga om behovet att ange de nationella minoriteterna vid namn och om relationen mellan det svenska, nordiska och västerländska kulturarvet och de nationella minoriteternas kulturer. Utskottet delar denna bedömning och vill inte föregripa den pågående beredningen av de nya läroplanerna.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2025/26:3998 (V) yrkande 3, 2025/26:4022 (S) yrkande 1, 2025/26:4036 (C) yrkandena 3 och 4 samt 2025/26:4054 (MP) yrkandena 3, 4, 7 och 8.

Reservationer

1. Utbildningens syfte, punkt 2 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Jag vill se ett bredare syfte med utbildningen i skollagen, än vad regeringen föreslår. Regeringen ändrar den tidigare lagtexten om att syftet med utbildningen är ”att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden” till att utbildningen syftar till ”att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever”. Det signalerar en kunskapssyn där man föreställer sig att eleverna är passiva mottagare av kunskaper, i stället för att de själva också är aktiva i att ta till sig, behandla och bearbeta kunskap. Det ligger närmare verkligheten att beskriva ett tudelat syfte där en del handlar om skolans uppgift att förmedla och förankra kunskaper och värden, och den andra delen fokuserar på elevernas roll att inhämta och utveckla kunskaper. Det är också av vikt att elever lär sig olika strategier för att skaffa sig nya kunskaper; det är en grund för det livslånga lärandet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

2. Elevinflytande, punkt 3 (S, V, C, MP)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S), Isabell Mixter (V), Niels Paarup-Petersen (C), Camilla Hansén (MP) och Niklas Sigvardsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 1,

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 4 och
2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser att elevinflytandet ska värnas och säkerställas i arbetet med att ta fram föreskrifter samt i de nya läroplanerna. Vi delar uppfattningen att läraren ska leda och planera undervisningen. Samtidigt står lärares bestämmanderätt inte i motsats till elevers inflytande över utbildningen eller deras ansvarstagande för sin utbildning. Skickliga lärare har förmåga att ge elever inflytande utifrån deras ålder och mognad. Elever har dessutom en lagstadgad rätt till inflytande över sin utbildning, och detta behöver tydligt framgå även i läroplanerna. Det är viktigt att barn och unga redan i tidig ålder får en förståelse för det demokratiska samtalet och vad det innebär att ta ansvar och göra sin röst hörd. Mot denna bakgrund är det inte motiverat att tona ned elevinflytandet på det sätt som regeringen nu gör i flera propositioner. I propositionen hänvisar regeringen till att elevers rätt till inflytande, samråd och information regleras i skollagen, samtidigt som regeringen bedömer att mer balanserade skrivningar om elevinflytande är positiva. Just därför bör riksdagen markera att framtagandet av föreskrifter och läroplaner måste ske med full respekt för dessa bestämmelser.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

3. Inflytande för vårdnadshavare, punkt 4 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 6.

Ställningstagande

Jag uppmanar regeringen att i det fortsatta förordningsarbetet värna vårdnadshavares inflytande. Det är särskilt viktigt i de tidiga skolåren men också för barn som har behov av stöd.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

4. Undervisningsmetoder och undervisningsstrategier, punkt 5 (S, V)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S), Isabell Mixter (V) och Niklas Sigvardsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 3 och avslår motion

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Propositionen innehåller förslag om att kursplanerna ska innehålla undervisningsstrategier, definierade som ämnesspecifika strategier för hur undervisningen ska bedrivas. Regeringen anger samtidigt att det är lärarna som bestämmer valet av specifika undervisningsmetoder inom ramen för dessa strategier. Vi anser att det är en viktig avgränsning, men den behöver hållas fast med stor tydlighet. Annars finns en uppenbar risk för politisk detaljstyrning av didaktiska frågor som i stället bör avgöras av professionen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det är också viktigt att belysa riskerna med en alltför långtgående detaljstyrning i läroplanen. När specifika vetenskapliga metoder i läroplaner fastställs genom politiska beslut innebär det att även ändringar till följd av nya eller mer lämpliga vetenskapliga rön kräver politiska beslut.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

5. Undervisningsmetoder och undervisningsstrategier, punkt 5 (C, MP)

av Niels Paarup-Petersen (C) och Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1 och avslår motion

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att kursplanerna ska innehålla specifika undervisningsstrategier som lärarna ska använda sig av. Som exempel lyfts det fram att läs- och skrivinlärning ska utgå från phonics (strukturerad ljudningsmetod). Vi ifrågasätter inte metoder som phonics; de har brett vetenskapligt stöd. Däremot anser vi att det är ett kraftigt avsteg från principen om tillit till professionen att riksdagen ska lagstifta om specifika undervisningsmetoder. Förslaget riskerar att begränsa lärarnas professionella autonomi och handlingsutrymme.

Ansvar för att ta fram och sprida forskning om effektiva undervisningsmetoder vilar på Skolforskningsinstitutet, och ansvaret för att ta fram kunskapsstöd utifrån detta vilar på Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Att flytta detta ansvar till den politiska nivån är fel väg att gå. Vi vill se en skola som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men vägen dit går via en stärkt profession, inte genom politisk detaljstyrning.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

6. Icke-konfessionell undervisning, punkt 6 (S, V, C)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S), Isabell Mixter (V), Niels Paarup-Petersen (C) och Niklas Sigvardsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 4,

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2 och

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att undervisningens icke-konfessionella karaktär uttryckligen ska framgå av de inledande delarna av läroplanerna. Principen om en icke-konfessionell undervisning är grundläggande för den svenska skolan och måste värnas. Både Skolverket och Skolinspektionen har i sina remissvar anfört att det, för tydlighetens skull, finns en fördel med att behålla en skrivning om att undervisningen ska vara icke-konfessionell. Regeringen skriver uttryckligen att det behöver analyseras vidare om det bör stå kvar att undervisningen ska vara icke-konfessionell. Det visar att frågan ännu inte är

tillräckligt säkrad i reformen. Vi anser att detta inte bör lämnas öppet. Vi kan inte acceptera att skrivningarna tas bort.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

7. Diskriminering, punkt 7 (V, MP)

av Isabell Mixter (V) och Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 2 och

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi instämmer delvis i principen att det bör vara en förenklad struktur i läroplanen som minskar upprepningar och inte blir alltför detaljerad. Vi tycker dock att regeringen har gått för långt med den principen och det gör att texten tappar viktigt innehåll, t.ex. när det gäller att benämna diskrimineringsgrunderna. Det står också i motsats till utredningens förslag om att ge mycket detaljerade instruktioner till lärare om hur de ska undervisa i senare delar av läroplanen.

Att skolmiljön präglas av trygghet och arbetsro är en förutsättning för att eleverna ska kunna tillägna sig kunskap och utvecklas socialt. Den kränkande behandling som alltför ofta förekommer i skolan måste motarbetas med kraft, och alla vuxna i skolan bär ett ansvar för detta. Mot denna bakgrund kan vi inte acceptera att skrivningarna om att motverka diskriminering tonas ned i läroplanens inledande delar.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

8. Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer, punkt 8 (S, V, MP)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S), Isabell Mixter (V), Camilla Hansén (MP) och Niklas Sigvardsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 3,

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 1 och

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 4 och
avslår motion

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

Historiskt har Sverige varit ett land i framkant när det gäller sexualundervisning. Frågor om sexualitet, samtycke, relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är inte enbart ämnesstoff. De hör också till skolans demokratiska, förebyggande och värdegrundsskapande uppdrag.

Skolinspektionen har granskat undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer och konstaterar att kvaliteten behöver bli bättre. Granskningen visar bl.a. att eleverna får undervisning som inte är tillräckligt nära deras vardag och att de sällan möter fördjupad undervisning om hedersrelaterat våld och förtryck. Strukturen förstärktes så sent som 2022 med examensmål i lärarutbildningen och tydligare skrivningar i läroplanens uppdrag till rektor att ha ansvar för området sexualitet, samtycke och relationer samt genom att området förekommer i ett flertal kursplaner. Att helt flytta dessa områden från läroplanernas inledande delar riskerar att försvaga helhetsperspektivet och minska tydligheten i skolans ansvar. Detta görs även i ett läge där frågor om sexualitet, relationer och hedersrelaterat våld och förtryck aktivt behöver stärkas, inte tonas ned. Regeringens argumentation för att tunna ut kunskapsområdet bygger inte på kunskap om vad som är viktigt för elever och lärare. Vi delar invändningarna som flera remissinstanser uttrycker. För att nå ett jämställt samhälle behöver alla ha grundläggande kunskaper om hur olika relationer påverkar vårt samhälle.

Vi vill att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck även fortsättningsvis ska framgå av de inledande delarna av läroplanerna.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

9. Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer, punkt 8 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 och avslår motionerna

2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 3,

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 1 och

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Jag motsätter mig inte att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer flyttas från de övergripande delarna av läroplanen för att i stället integreras mer ämnesspecifikt i kursplanerna. Det är inget hinder för att ha gemensamma temadagar på området eller för att ta ett större övergripande fokus från rektorns håll. Tydliga mål i ämnesplanerna kan dessutom stärka undervisningen och göra det tydligare var fokuset bör ligga.

Däremot ser jag med stor oro på de potentiella konsekvenser denna förändring kan få för lärarutbildningen och därmed för blivande lärares kompetens. I betänkandet Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning (SOU 2024:81) föreslogs att examensmål för lärarutbildningen som rör identitet, sexualitet och relationer skulle tas bort. Utredningens resonerang byggde på att dessa kunskaper ändå skulle täckas, eftersom de var inskrivna i skolans övergripande läroplansdelar. När regeringen nu föreslår att dessa övergripande skrivningar tas bort, faller själva grunden för utredningens argument. Det skapar en uppenbar risk att detta centrala kunskapsområde hamnar i ett vakuum – det försvinner från läroplanens övergripande del och riskerar därmed samtidigt att försvinna från lärarutbildningens examensmål. Konsekvensen kan bli att framtidens lärare examineras utan de nödvändiga kunskaperna och verktygen för att arbeta med och bemöta komplexa frågor som rör jämställdhet, kränkande behandling, könsmonster och hedersrelaterat våld och förtryck. Det är oacceptabelt. Regeringen måste därför säkerställa att förändringarna i läroplanen inte leder till en urholkning av lärarutbildningen och dess examensmål på detta område.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

10. Vissa andra kunskapsområden, punkt 9 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 och
avslår motion
2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 3, 7 och 8.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att begreppet entreprenörskap ska tas bort från läroplanen med motiveringen att det täcks av andra formuleringar.

Entreprenörskap är en av EU:s åtta nyckelkompetenser för ett livslångt lärande och utgör en avgörande förmåga för att rusta elever för framtidens arbetsliv. Forskning visar att entreprenörskap i skolan ökar elevernas motivation och engagemang. Att ersätta ett väletablerat och internationellt erkänt begrepp med vaga formuleringar riskerar att försvaga och urholka detta viktiga kunskapsområde i skolan. Jag anser att skrivningarna om entreprenörskap uttryckligen måste finnas kvar i läroplanen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

11. Vissa andra kunskapsområden, punkt 9 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 3, 7 och 8 samt
avslår motion
2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Inledningsvis instämmer jag i att det behövs en ordnad struktur för skolväsendets styrning och ett behov av att förnya de inledande delarna av läroplanen. Jag instämmer också delvis i principen att det bör vara en förenklad struktur som minskar upprepningar och inte blir alltför detaljerad. Jag tycker dock att regeringen har gått för långt med den principen, vilket gör att texten tappar viktigt innehåll, t.ex. att inte längre benämna de nationella minoriteterna. Detta står också i motsats till utredningens förslag om att ge mycket detaljerade instruktioner till lärare om hur de ska undervisa i senare delar av läroplanen.

I ljuset av de globala megatrenderna, bl.a. klimatförändringar, globalisering, digitalisering och teknisk utveckling samt det faktum att världens länder kommit överens om Agenda 2030, är det tydligt att de som i dag är

elever i våra grundskolor behöver utveckla en handlingskompetens för hållbar utveckling. Det framgår inte i tillräcklig omfattning i Läroplansutredningens förslag till ny läroplan.

Jag vill att vikten av lärande för hållbar utveckling ska framgå tydligare i skolväsendets uppdrag, vilket för alla skolformer, för både barn och vuxna, innebär att utbildningen ska ha kunskap om hållbar utveckling med dimensionerna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet som ett mål. Detta kan lämpligen framgå av läroplanens inledande delar. Det behöver också framgå att varje elev behöver handlingsberedskap för att kunna agera på ett sätt som stärker den hållbara utvecklingen ur ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter själv och tillsammans med andra. Det är grundläggande att eleverna får vetenskapligt baserad kunskap om klimatförändringarna, men också insikt i att deras röst och handling har betydelse, samtidigt som de vet att andra också strävar mot en hållbar framtid.

Jag är även kritisk till regeringens bristande arbete när det gäller att stärka svenska elevers digitala kompetens. Regeringen har ingen egentlig strategi för hur digitalisering och AI ska hanteras i skolväsendet och det gör att Sverige halkar efter andra länder i Europa. Förändringarna går mycket fort och påverkar oundvikligen alla samhällssektorer. Vi behöver agera både snabbt och eftertänksamt. Att digitaliseringen ofrånkomligen kommer att vara en del i den värld vi lever i innebär dock inte att andra kunskaper blir oviktiga, t.ex. vanan att läsa böcker och att skriva för hand men också hantverk och estetiska praktiker. Tryckta böcker är det vanligaste läromedlet och kommer antagligen att vara det under lång tid. Förskollärare och lärare är experter på barns och ungas lärande och behöver frihet att utforma undervisning. Elever behöver tillsammans med sina lärare fylla sin verktygslåda med olika strategier för lärande som baseras både på analoga och digitala sätt att ta in, organisera och fördjupa sin kunskap. Jag vill understryka vikten av att regeringen i det fortsatta arbetet med läroplan och kursplaner stärker både de övergripande skrivningarna i läroplanen och konkreta skrivningar inom detta område i olika kursplaner. För att styrningen av skolväsendets digitalisering ska bli komplett behöver regeringen också besluta om en strategi för skolväsendets digitalisering och AI-användning i skolan.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:194 Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola:

- 1.1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).

Behandlingen avser godtagandet av lagförslaget. Behandlingen av det lagtekniska antagandet sker i annat sammanhang.

- 2.1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).

Behandlingen avser godtagandet av lagförslaget. Behandlingen av det lagtekniska antagandet sker i annat sammanhang.

3. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om principer för läroplanernas struktur och innehåll i avsnitt 6.1 och 6.3.2–6.6.

Följdmotionerna

2025/26:3998 av Isabell Mixter m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör behålla nuvarande läroplaners skrivningar om elevinflytandet i de nya läroplanernas inledande delar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör behålla nuvarande läroplaners skrivningar om arbetet mot diskriminering i de nya läroplanernas inledande delar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör behålla nuvarande läroplaners skrivningar om sexualitet, samtycke och relationer i de nya läroplanernas inledande delar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör behålla nuvarande läroplaners skrivningar om att skolan ska vara konfessionsfri i de nya läroplanerna och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4022 av Anders Ygeman m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt

hedersrelaterat våld och förtryck även fortsättningsvis ska framgå av de inledande delarna av läroplanerna och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undervisningens icke-konfessionella karaktär uttryckligen ska framgå av de inledande delarna av läroplanerna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att föreskrifter och kursplaner ska utformas så att politisk detaljstyrning av undervisningsmetoder undviks och att skrivningar om undervisningsstrategier därför ska hållas övergripande och professionsrespekterande och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att elevinflytandet, i enlighet med skollagens bestämmelser, ska värnas i framtagandet av föreskrifter och i de nya läroplanerna, samtidigt som det är läraren som leder och planerar undervisningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:4036 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av en fortsatt stark tilltro till professionen genom att riksdagen fortsättningsvis inte ska definiera vilka undervisningsmetoder och undervisningsstrategier skolorna ska använda sig av, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skrivningarna om att undervisningen ska vara icke-konfessionell bör finnas kvar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nuvarande skrivningar om entreprenörskap bör finnas kvar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att borttagandet av skrivningarna kring sex och samlevnad inte innebär att kunskaperna om desamma försvinner från lärarutbildningen och lärarutbildningens examensmål, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:4054 av Camilla Hansén m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett bredare syfte med utbildningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka läroplanens skrivningar om diskriminering genom att benämna diskrimineringsgrunderna och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka läroplanens skrivningar om nationella minoriteter genom att benämna dem och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undervisning om sexualitet, samtycke och relationer ska framgå av läroplanens inledande delar, i rektorsuppdrag och i en bredd av kursplaner och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och tydliggöra elevinflytandet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna vårdnadshavares inflytande och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga uppdraget i fråga om lärande för hållbar utveckling i läroplanens inledning, skolans mål och övriga styrdokument och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka och modernisera läroplanens skrivningar om digitalisering och AI och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i skollagen
(2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 1 kap. 3, 4 och 11 §§, 3 kap. 2, 4, 5, 7, 10 och 12 i §§, 4 kap. 12 §, 7 kap. 5, 14 och 15 §§, 10 kap. 5, 8, 12, 13, 19, 20, 21, 23 a, 23 b, 31 a och 35 §§, 11 kap. 7, 11, 15–16 a, 22–23 a, 30 a och 34 §§, 12 kap. 5, 8, 12–13 a, 19, 20 och 21 §§, 13 kap. 5, 8, 12, 13, 20, 21 och 21 b §§, 15 kap. 24, 26 och 33 §§, 16 kap. 21 §, 18 kap. 4, 23, 25 och 26 a §§ och 19 kap. 22 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 10 kap. 16 a §, 11 kap. 19 a §, 12 kap. 16 a §, 13 kap. 17 b §, 15 kap. 22 b § och 18 kap. 22 b §, av följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

I denna lag avses med

– distansundervisning: interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i både rum och tid,

– elev: den som deltar i utbildning enligt denna lag med undantag för barn i förskolan,

– fjärrundervisning: interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid,

– fristående fritidshem: sådant fritidshem som bedrivs av en enskild och som avses i 2 kap. 7 § andra stycket,

– fristående förskola: förskoleenhet vid vilken en enskild bedriver utbildning i form av förskola,

– fristående skola: skolenhet vid vilken en enskild bedriver utbildning inom skolväsendet i form av grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola eller sådant fritidshem som avses i 2 kap. 7 § första stycket,

– förskoleenhet: av huvudman för förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera förskolebyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon förskolebyggnad,

– konfessionell inriktning: inriktning på verksamhet som innebär att det där förekommer konfessionella inslag,

– konfessionella inslag: bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag,

- lovskola: undervisning inom grundskolan som anordnas enligt denna lag under lov under en termin eller utanför terminstid och som inte är obligatorisk för elever,
- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen,
- skolenhet: av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad,
- undervisning: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och
- undervisning: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen bestäms och leds av lärare eller förskollärare, och som syftar till barns eller elevers utveckling och lärande mot mål som anges i denna lag samt i förordningar och andra författningar som ansluter till lagen, genom att lärarna och förskollärarna förmedlar och förankrar kunskaper och värden hos barnen och eleverna, och
- utbildning: verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

11 §

För varje skolform och för fritidshemmet ska *gälla* en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

För varje skolform och för fritidshemmet ska en läroplan *gälla* som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen. *Läroplanerna för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska också innehålla kursplaner och fördelningar av undervisningstiden (timplaner).*

Regeringen får meddela föreskrifter om de delar av läroplanerna för grundskolan och anpassade grundskolan som innehåller timplaner.

I 10 kap. 8 §, 11 kap. 11 §, 12 kap. 8 § och 13 kap. 8 § finns bestämmelser om kursplaner för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om läroplaner.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om läroplaner i övrigt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för en viss skolform eller för fritidshemmet meddela föreskrifter om utbildningens värdegrund och uppdrag samt om mål och riktlinjer för utbildningen på annat sätt än genom en läroplan.

3 kap.

2 §¹

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga

¹ Senaste lydelse 2022:146.

utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att *uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.*

Elever som lätt *uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas* ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att *tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.*

Elever som lätt *tillgodogör sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna, ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.*

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

4 §

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i
 1. lågstadiet i grundskolan, i anpassade grundskolan och i sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 2 eller 4, och*

2. lågstadiet i *specialskolan, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 3 eller 5.*

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att *uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.*

lågstadiet i grundskolan, anpassade grundskolan, *specialskolan* och sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll.*

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner för den aktuella skolformen anges i den del som avser mål och innehåll, ska det skyndsamt planeras sådant stöd*

som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas*, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå*, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Detsamma gäller om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande nivå.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

² Senaste lydelse 2022:146.

Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet.

7 §³

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas*, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium*, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller i stället för första–tredje styckena att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd.

Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Bestämmelserna i första–tredje styckena och i 9–12 §§ ska inte tillämpas, om en elevs stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §.

10 §⁴

För en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda

För en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda

³ Senaste lydelse 2022:724.

⁴ Senaste lydelse 2022:1315.

stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.*

stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium.*

12 i §⁵

En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.*

En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium.*

Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

4 kap.

12 §

Vårdnadshavare för barn i förskolan och för elever i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan och fritidshemmet ska erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen.

Vårdnadshavare för barn i förskolan och för elever i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan och fritidshemmet ska *i viss utsträckning* erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen.

⁵ Senaste lydelse 2022:1315.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 kap.****5 §⁶**

Barn som på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms ha förutsättningar att *uppfylla sådana betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som gäller för grundskolan och som *minst ska uppfyllas*, ska tas emot i anpassade grundskolan.

Barn som på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms ha förutsättningar att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium* som gäller för grundskolan, ska tas emot i anpassade grundskolan.

Frågan om mottagande i anpassade grundskolan prövas av barnets hemkommun. Ett beslut om mottagande i anpassade grundskolan ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs.

Om barnets vårdnadshavare inte lämnar sitt medgivande till att barnet tas emot i anpassade grundskolan, ska barnet fullgöra sin skolplikt enligt vad som gäller i övrigt enligt denna lag. Ett barn får dock tas emot i anpassade grundskolan utan sin vårdnadshavares medgivande, om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa.

14 §⁷

Om eleven före den tidpunkt som framgår av 12 eller 13 § *uppfyller de betygskriterier som minst ska uppfyllas* för den skolform där eleven fullgör sin skolplikt, upphör skolplikten.

Om eleven före den tidpunkt som framgår av 12 eller 13 § *tillgodogör sig de kunskaper som i ämnenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E* för den skolform där eleven fullgör sin skolplikt, upphör skolplikten.

Frågan om skolpliktens upphörande enligt första stycket prövas av hemkommunen. För en elev som går i specialskolan prövas frågan av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

15 §⁸

En elev i grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan har rätt att slutföra den högsta årskursen, även om skolplikten upphör dessförinnan.

En elev i grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan har

En elev i grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan har

⁶ Senaste lydelse 2022:1315.

⁷ Senaste lydelse 2022:146.

⁸ Senaste lydelse 2022:1315.

också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har uppfyllt de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas för respektive skolform. En elev i anpassade grundskolan har under denna tid rätt till minst 800 timmars undervisning utöver den i 11 kap. 7 § första stycket garanterade undervisningstiden, om eleven inte dessförinnan uppfyllt betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper.

också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har tillgodogjort sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium för respektive skolform. En elev i anpassade grundskolan har under denna tid rätt till minst 800 timmars undervisning utöver den i 11 kap. 7 § första stycket garanterade undervisningstiden, om eleven inte dessförinnan har tillgodogjort sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium.

En elev som har tagits emot i specialskolan enligt 6 § första stycket 1 och som på grund av sina funktionsnedsättningar inte kan få tillfredsställande förhållanden i anpassade gymnasieskolan eller gymnasieskolan, får efter det att skolplikten har upphört och i mån av plats genomgå ytterligare utbildning i specialskolan till och med vårterminen det kalenderår eleven fyller 21 år, om eleven inte bedöms ha förmåga att fullfölja utbildningen enligt andra stycket.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

10 kap.

5 §

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 7 424 timmar.

För en nyanländ elev och för en elev som avses i 3 kap. 12 c § andra stycket 2 ska den totala undervisningstiden efter ett beslut om placering i årskurs enligt 3 kap. 12 e § motsvara minst den tid som återstår för övriga elever i den årskursen under den kvarvarande skoltiden.

Regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

För varje ämne ska en kursplan gälla.

För varje ämne ska en eller i vissa fall flera kursplaner gälla.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kursplaner.

Varje kursplan ska innehålla

- 1. syfte,*
- 2. ämnets bidrag till skolans mål,*
- 3. mål och innehåll,*
- 4. undervisningsstrategier, och*
- 5. betygs- och bedömningskriterier.*

För ämnet svenska som andraspråk ska det finnas två kursplaner och den ena av dessa, kursplanen för grundläggande svenska, ska endast innehålla det som anges i andra stycket 1–4.

Av 1 kap. 11 § framgår att kursplanerna ska ingå i läroplanen för grundskolan.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen *och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i.*

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

Lydelse enligt SFS 2025:729

12 §⁹

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *dels tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll, dels i* övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen.

Föreslagen lydelse

13 §

I årskurs 1–6 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för*

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *de kunskaper som i ämnenas kursplaner anges i den del som avser*

⁹ Senaste lydelse 2022:146.

årskurs 7 i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygsriterierna för årskurs 7 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygsriterierna för årskurs 7.

Om en elev ges betyg i årskurs 5 och 6 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

Nuvarande lydelse

Lydelse enligt SFS 2025:729

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven *inhämtat* i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de *betygsriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens*

mål och innehåll i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll*.

Föreslagen lydelse

16 a §

Betyg ska inte sättas för en elev i ämnet svenska som andraspråk när det gäller undervisning som eleven har fått enligt kursplanen för grundläggande svenska.

Föreslagen lydelse

19 §

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven *har tillgodogjort sig* i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de *kunskaper som eleven ska ha tillgodogjort sig vid betygstillfället*

kunskaper. *Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 5 och 6, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygsriterierna för årskurs 7,

2. i årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygsriterierna för årskurs 7, och

3. efter årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygsriterierna för årskurs 10.

Nuvarande lydelse

med utgångspunkt i det som anges i ämnets kursplan i den del som avser mål och innehåll samt med stöd av betygsriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Föreslagen lydelse

20 §¹⁰

*När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. *Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.**

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygsriterier.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de kunskaper som i ämnets kursplan anges i den del som avser mål och innehåll samt med stöd av betygsriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

21 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och

¹⁰ Senaste lydelse 2022:146.

20 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna för årskurs 7 eller 10*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg*.

20 §§ bortses från enstaka delar av *den del av ett ämnes kursplan som avser mål och innehåll*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *tillgodogöra sig dessa delar*.

23 a §

En huvudman ska, om annat inte följer av andra stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 9 och som riskerar att i nästa årskurs inte *uppfylla betygskriterierna för betyget E i ett eller flera ämnen* och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 9 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Tiden för lovskola ingår inte i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §.

En huvudman ska, om annat inte följer av andra stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 9 och som riskerar att i nästa årskurs inte *kunna tillgodogöra sig de kunskaper som i ett eller flera ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E* och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 9 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Tiden för lovskola ingår inte i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §.

En huvudman får från ett erbjudande enligt första stycket räkna av den tid som eleven deltagit i lovskola som huvudmannen frivilligt anordnat från och med augusti det år eleven påbörjar årskurs 9 till och med vårterminen påföljande år. Om eleven har deltagit minst 50 timmar i sådan undervisning behöver huvudmannen inte lämna något erbjudande enligt första stycket.

23 b §

En huvudman ska erbjuda lovskola till elever i årskurs 10 som riskerar att inte *uppfylla betygskriterierna för betyget E i ett eller flera ämnen* och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas på loven under läsåret och uppgå till sammanlagt minst 25 timmar.

En huvudman ska erbjuda lovskola till elever i årskurs 10 som riskerar att inte *kunna tillgodogöra sig de kunskaper som i ett eller flera ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E* och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas på loven under läsåret och uppgå till sammanlagt minst 25 timmar.

En huvudman ska också, om inte annat följer av fjärde stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 10 utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven avslutat årskurs 10 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar.

Tiden för lovskola enligt första och andra styckena ingår inte i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §.

En huvudman får från ett erbjudande enligt andra stycket räkna av den tid som eleven deltagit i lovskola som huvudmannen frivilligt anordnat från och med augusti det år eleven påbörjar årskurs 10 till och med vårterminen påföljande år. Om eleven har deltagit minst 50 timmar i sådan undervisning behöver huvudmannen inte lämna något erbjudande enligt andra stycket.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

31 a §¹¹

En kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). För en resursskola gäller inte 30 och 31 §§.

Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas* eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium* eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det.

Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

35 §¹²

En fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse

1. vissa årskurser,
2. elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola), eller

¹¹ Senaste lydelse 2022:724.

¹² Senaste lydelse 2022:1104.

3. vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för.

Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

För en resursskola gäller inte 36 §. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana speciellt anpassade utbildningar som avses i första stycket 3.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

11 kap.

7 §

Den totala undervisningstiden för varje elev som läser ämnen i anpassade grundskolan ska vara minst 7 424 timmar. För en elev som läser ämnesområden ska den totala undervisningstiden dock vara minst 7 199 timmar.

För en nyanländ elev och för en elev som avses i 3 kap. 12 c § andra stycket 2 ska den totala undervisningstiden efter ett beslut om placering i årskurs enligt 3 kap. 12 e § motsvara minst den tid som återstår för övriga elever i den årskursen under den kvarvarande skoltiden.

Regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

För varje ämne och ämnesområde ska gälla en kursplan.

För varje ämne och ämnesområde ska en eller i vissa fall flera kursplaner gälla.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kursplaner.

Varje kursplan ska innehålla
1. syfte,

2. ämnets eller ämnesområdets bidrag till skolans mål,
3. mål och innehåll,
4. undervisningsstrategier, och
5. betygs- och bedömningskriterier eller bedömningskriterier.

För ämnet svenska som andraspråk ska det finnas två kursplaner och den ena av dessa, kursplanen för grundläggande svenska, ska endast innehålla det som anges i andra stycket 1–4.

Av 1 kap. 11 § framgår att kursplanerna ska ingå i läroplanen för anpassade grundskolan.

15 §¹³

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska dels tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll, dels i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

16 §

I årskurs 1–6 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner

¹³ Senaste lydelse 2022:146.

anges i den del som avser mål och innehåll i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och

a) kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7 i de ämnen som eleven får undervisning i, eller

b) kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll.

Om en elev ges betyg i årskurs 5 och 6 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

16 a §

I årskurs 7–10 ska läraren, om eleven får undervisning i ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i eller ett ämnesområde, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *de kunskaper som i ämnets eller ämnesområdets kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll, och*

a) betygskriterierna i ämnet, eller
b) kriterierna för bedömning av
kunskaper i ämnesområdet, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det ämnet eller ämnesområdet.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper.

Nuvarande lydelse

Lydelse enligt SFS 2025:729

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska *betygssättning* bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven *inhämtat* i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de *betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda*

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnets eller ämnesrådets kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det ämnet eller ämnesområdet.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnets eller ämnesrådets kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll.*

Föreslagen lydelse

19 a §

Betyg ska inte sättas för en elev i ämnet svenska som andraspråk när det gäller undervisning som eleven har fått enligt kursplanen för grundläggande svenska.

Föreslagen lydelse

22 §

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska *betygssättningen* bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven *har tillgodogjort sig* i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de *kunskaper som eleven ska ha tillgodogjort sig vid betygstillfället med utgångspunkt i det som i ämnets kursplan anges i den del*

för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

som avser mål och innehåll samt med stöd av betygskriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 5 och 6, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygskriterierna för årskurs 7,

2. i årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygskriterierna för årskurs 7, och

3. efter årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygskriterierna för årskurs 10.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §¹⁴

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de kunskaper som i ämnets kursplan anges i den del som avser mål och innehåll samt med stöd av betygskriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

23 a §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av betygskriterierna för årskurs 7 eller

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av den del av ett ämnets kursplan som

¹⁴ Senaste lydelse 2022:146.

10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.*

En intellektuell funktionsnedsättning får beaktas vid betygssättningen bara om det finns synnerliga skäl.

avser mål och innehåll. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *tillgodogöra sig dessa delar.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 a §¹⁵

En kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). För en resursskola gäller inte 29 och 30 §§.

Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas* eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium* eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det.

Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

34 §¹⁶

En fristående anpassad grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i anpassade grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse

1. vissa årskurser,
2. elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola), eller
3. vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för.

Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev

Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev

¹⁵ Senaste lydelse 2022:724.

¹⁶ Senaste lydelse 2022:1315.

är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas* eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium* eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

För en resursskola gäller inte 35 §. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev, om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 38 § andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana speciellt anpassade utbildningar som avses i första stycket 3.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

12 kap.

5 §

Den totala undervisningstiden för varje elev i specialskolan ska vara minst 8 604 timmar.

För en nyanländ elev och för en elev som avses i 3 kap. 12 c § andra stycket 2 ska den totala undervisningstiden efter ett beslut om placering i årskurs enligt 3 kap. 12 e § motsvara minst den tid som återstår för övriga elever i den årskursen under den kvarvarande skoltiden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §¹⁷

För varje ämne ska gälla en kursplan.

För varje ämne ska en eller i vissa fall flera kursplaner gälla. De kursplaner som gäller för grundskolan ska även anses ingå i läroplanen för specialskolan. I läroplanen för

¹⁷ Senaste lydelse 2022:1315.

specialskolan ska därutöver ingå sådana kursplaner som är specifika för specialskolan utifrån olika elevers funktionsnedsättningar.

De kursplaner som är specifika för specialskolan ska innehålla

- 1. syfte,*
- 2. ämnets bidrag till skolans mål,*
- 3. mål och innehåll,*
- 4. undervisningsstrategier, och*
- 5. betygs- och bedömningskriterier eller bedömningskriterier.*

För elever med intellektuell funktionsnedsättning får anpassade grundskolans kursplaner tillämpas om elevens vårdnadshavare lämnar sitt samtycke. Om elevens vårdnadshavare inte lämnar sitt samtycke ska eleven läsa enligt specialskolans kursplaner. Anpassade grundskolans kursplaner får dock tillämpas för en elev utan elevens vårdnadshavares samtycke om det finns synnerliga skäl med hänsyn till elevens bästa. *I den utsträckning som anpassade grundskolans kursplaner inte kan användas får särskilda kursplaner upprättas.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kursplaner.

För elever med intellektuell funktionsnedsättning får anpassade grundskolans kursplaner tillämpas om elevens vårdnadshavare lämnar sitt samtycke. Om elevens vårdnadshavare inte lämnar sitt samtycke ska eleven läsa enligt specialskolans kursplaner. Anpassade grundskolans kursplaner får dock tillämpas för en elev utan elevens vårdnadshavares samtycke om det finns synnerliga skäl med hänsyn till elevens bästa.

Av 1 kap. 11 § framgår att kursplanerna ska ingå i läroplanen för specialskolan.

12 §¹⁸

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen *och be-*

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *dels tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnenas eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll, dels i övrigt* utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av

¹⁸ Senaste lydelse 2022:146.

tygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i. elevens utveckling i förhållande till läroplanen.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

13 §

I årskurs 1–7 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *de kunskaper som i ämnena eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och*

a) kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 8 i de ämnen som eleven får undervisning i, eller

b) kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 8* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnena eller ämnesområdenas kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av*

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnena eller ämnesområdenas*

kunskaper eller betygskriterierna kursplaner anges i den del som för årskurs 8. avser mål och innehåll.

Om en elev ges betyg i årskurs 6 och 7 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

13 a §

I årskurs 8–11 ska läraren, om anpassade grundskolans kursplaner tillämpas och eleven får undervisning i ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i eller ett ämnesområde, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

- a) betygskriterierna i det ämne som eleven får undervisning i, eller
- b) kriterierna för bedömning av kunskaper i det ämnesområde som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det ämnet eller ämnesområdet.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att uppfylla betygs-kriterierna eller kriterierna för be-dömning av kunskaper.

Nuvarande lydelse

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *de kunskaper som i ämnets eller ämnesområdets kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll,* och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska tillgodogöra sig *de kunskaper som i ämnets eller ämnesområdets kurs-planer anges i den del som avser mål och innehåll* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det ämnet eller ämnesområdet.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnets eller ämnesområdets kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll.*

Föreslagen lydelse

16 a §

Betyg ska inte sättas för en elev i ämnet svenska som andraspråk när

det gäller undervisning som eleven har fått enligt kursplanen för grundläggande svenska.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

19 §

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven *inhämtat* i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de *betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven *har tillgodogjort sig* i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de *kunskaper som eleven ska ha tillgodogjort sig vid betygstillfället med utgångspunkt i det som i ämnets kursplan anges i den del som avser mål och innehåll samt med stöd av betygskriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 6 och 7, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygskriterierna för årskurs 8,

2. i årskurs 8 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygskriterierna för årskurs 8, och

3. efter årskurs 8 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygskriterierna för årskurs 11.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹⁹

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till

¹⁹ Senaste lydelse 2022:146.

betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av betygskriterierna för årskurs 8 eller 11. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver dövhet eller hörselskada, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

de kunskaper som i ämnets kursplan anges i den del som avser mål och innehåll samt med stöd av betygskriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Föreslagen lydelse

21 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av den del av ett ämnets kursplan som avser mål och innehåll. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver dövhet eller hörselskada, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna tillgodogöra sig dessa delar.

13 kap.

5 §

Den totala undervisningstiden för varje elev i sameskolan ska vara minst 5 007 timmar.

För en nyanländ elev och för en elev som avses i 3 kap. 12 c § andra stycket 2 ska den totala undervisningstiden efter ett beslut om placering i årskurs enligt 3 kap. 12 e § motsvara minst den tid som återstår för övriga elever i den årskursen under den kvarvarande skoltiden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

För varje ämne ska en kursplan gälla.

För varje ämne ska en eller i vissa fall flera kursplaner gälla. De kursplaner som gäller för grundskolan ska även anses ingå i läroplanen för sameskolan. I läroplanen för

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kursplaner.

sameskolan ska därutöver en kursplan för ämnet samiska ingå.

Kursplanen för ämnet samiska ska innehålla

- 1. syfte,*
- 2. ämnets bidrag till skolans mål,*
- 3. mål och innehåll,*
- 4. undervisningsstrategier, och*
- 5. betygs- och bedömningskriterier.*

Av 1 kap. 11 § framgår att kursplanerna ska ingå i läroplanen för sameskolan.

12 §²⁰

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska dels tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll, dels i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

13 §

I årskurs 1–6 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7 i de ämnen som eleven får undervisning i, och

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de kunskaper som i ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll i de ämnen som eleven får undervisning i, och

²⁰ Senaste lydelse 2022:146.

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla bedömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7*.

Om en elev ges betyg i årskurs 5 och 6 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

Nuvarande lydelse

Lydelse enligt SFS 2025:729

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven *inhämtat* i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de *betygskriterier som gäller för ämnet* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. *Samtliga kriterier för betyget E ska*

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner anges i den del som avser mål och innehåll*.

Föreslagen lydelse

17 b §

Betyg ska inte sättas för en elev i ämnet svenska som andraspråk när det gäller undervisning som eleven har fått enligt kursplanen för grundläggande svenska.

Föreslagen lydelse

20 §

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven *har tillgodogjort sig* i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de *kunskaper som eleven ska ha tillgodogjort sig vid betygstillfället med utgångspunkt i det som i ämnets kursplan anges i den del*

dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

som avser mål och innehåll samt med stöd av betygskriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 5 och 6, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygskriterierna för årskurs 7, och

2. i årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till betygskriterierna för årskurs 7.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §²¹

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de kunskaper som i ämnets kursplan anges i den del som avser mål och innehåll samt med stöd av betygskriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Lydelse enligt SFS 2025:729

Föreslagen lydelse

21 b §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av betygskriterierna för årskurs 7. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av den del av ett ämnets kursplan som avser mål och innehåll. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett

²¹ Senaste lydelse 2022:146.

kunna uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

direkt hinder för att eleven ska kunna tillgodogöra sig dessa delar.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

22 b §

Betyg ska inte sättas för en elev i grundskolans ämne svenska som andraspråk när det gäller undervisning som eleven har fått enligt kursplanen för grundläggande svenska.

24 §²²

Som betyg för godkända resultat i ett ämne ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till *de betygs-kriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till *de kunskaper som i ämnesplanen anges i den del som avser syfte och centralt innehåll och med stöd av betygs-kriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.*

Vid en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till sådana delar av en ämnesplan som avser syfte och centralt innehåll och som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska elevens kunskaper i dessa delar, trots det som anges i andra stycket, som minst motsvara betyget E för att eleven ska kunna ges detta betyg i ämnet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygs-kriterier.

²² Senaste lydelse 2022:147.

26 §²³

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg*.

Trots vad som anges i första stycket ska sådana delar av *betygskriterierna* som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter *alltid uppfyllas*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *den del av en ämnesplan som avser syfte och centralt innehåll*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *tillgodogöra sig dessa delar*.

Trots vad som anges i första stycket får *det inte bortses från* sådana delar av *en ämnesplan som avser syfte och centralt innehåll* och som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter.

33 §²⁴

Varje huvudman för en fristående gymnasieskola ska ta emot alla ungdomar som har rätt till den sökta utbildningen i gymnasieskolan. Mottagandet till en viss utbildning får dock begränsas till att avse

1. elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola), eller
2. vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för.

Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna *uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas* eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna *tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnesplanerna anges i den del som avser syfte och centralt innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E*, eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

När det gäller programinriktat val som utformas för en enskild elev, yrkesintroduktion, individuellt alternativ och språkintröduktion finns särskilda bestämmelser i 17 kap. 29 § om när huvudmannen för en fristående skola är skyldig att ta emot ungdomar som uppfyller behörighetskraven för sådan utbildning.

Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev, om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 16 kap. 54 § andra stycket.

²³ Senaste lydelse 2022:146.

²⁴ Senaste lydelse 2022:724.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådan utbildning som avses i första stycket andra meningen.

16 kap.

21 §²⁵

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.

Av ämnesplanen ska bland annat ämnets syfte och centrala innehåll framgå.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ämnesplaner.

18 kap.

4 §²⁶

Utbildningen i anpassade gymnasieskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla sådana betygskriterier som gäller för gymnasieskolan och som minst ska uppfyllas.

Utbildningen i anpassade gymnasieskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms ha förutsättningar att i gymnasieskolan tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnesplanerna anges i den del som avser syfte och centralt innehåll till en nivå som minst motsvarar betyget E.

De ungdomar som tillhör målgruppen för anpassade gymnasieskolan har rätt att bli mottagna i anpassad gymnasieskola om utbildningen påbörjas före utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

22 b §

Betyg ska inte sättas för en elev i grundskolans eller anpassade grundskolans ämne svenska som andraspråk när det gäller undervisning som eleven har fått enligt kursplanen för grundläggande svenska.

23 §²⁷

Som betyg för godkända resultat i ett ämne ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

²⁵ Senaste lydelse: 2022:147.

²⁶ Senaste lydelse 2022:1315.

²⁷ Senaste lydelse 2022:147.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de *betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de *kunskaper som i ämnesplanen anges i den del som avser syfte och centralt innehåll och med stöd av betygskriterierna sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.*

Vid en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till sådana delar av en ämnesplan som avser syfte och centralt innehåll och som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska elevens kunskaper, trots det som anges i andra stycket, som minst motsvara betyget E i dessa delar för att eleven ska kunna ges detta betyg i ämnet.

För den elev som inte har *uppfyllt betygskriterierna* för betyget E, ska betyg inte sättas.

För den elev som inte har *tillgodogjort sig de kunskaper som i en ämnesplan anges i den del som avser syfte och centralt innehåll till en nivå som motsvarar betyget E*, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

25 §²⁸

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.*

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *den del av en ämnesplan som avser syfte och centralt innehåll*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska *tillgodogöra sig dessa delar.*

En intellektuell funktionsnedsättning får beaktas vid betygssättningen bara om det finns synnerliga skäl.

²⁸ Senaste lydelse 2022:1315.

Trots vad som anges i första och andra styckena *ska sådana delar av betygskriterierna* som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter *alltid uppfyllas*.

Trots vad som anges i första och andra styckena *får det inte bortses från sådana delar av en ämnesplan som avser syfte och centralt innehåll och* som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter.

26 a §²⁹

Betyg ska inte sättas på ämnesområden. För ämnesområdena ska det finnas *kriterier för bedömning av kunskaper*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *kriterier för bedömning av kunskaper*.

Betyg ska inte sättas på ämnesområden. För ämnesområdena ska det finnas *bedömningskriterier*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *bedömningskriterier*.

19 kap.

22 §³⁰

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan. För varje ämnesområde ska det finnas en ämnesområdesplan.

Av ämnesplanerna och ämnesområdesplanerna ska bland annat ämnets respektive ämnesområdets syfte och centrala innehåll framgå.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2028.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för årskurs 9 och 10 i grundskolan och anpassade grundskolan, för årskurs 10 och 11 i specialskolan, för andra och tredje året i gymnasieskolan och för andra, tredje och fjärde året i anpassade gymnasieskolan för läsåret 2028/29, för årskurs 10 i grundskolan och anpassade grundskolan, för årskurs 11 i specialskolan, för tredje året i gymnasieskolan och för tredje och fjärde året i anpassade gymnasieskolan för läsåret 2029/30 samt för fjärde året i anpassade gymnasieskolan för läsåret 2030/31.

3. Äldre bestämmelser gäller även fortfarande för utbildning på introduktionsprogram i gymnasieskolan och på vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år som har påbörjats före höstterminen 2028.

²⁹ Senaste lydelse 2022:146.

³⁰ Senaste lydelse 2022:147.

4. Utbildning i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan som har påbörjats före höstterminen 2028 men som inte slutförts inom den tid som anges i punkten två ska fullföljas enligt de bestämmelser som gäller för utbildning som påbörjas höstterminen 2028.

2 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 6, 37 och 38 §§ skollagen (2010:800) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap. **6 §¹**

För varje kurs i utbildning på grundläggande nivå och i anpassad utbildning på grundläggande nivå ska det finnas en kursplan. För varje ämne i utbildning på gymnasial nivå och i anpassad utbildning på gymnasial nivå ska det finnas en ämnesplan. Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.

Av kursplanerna och ämnesplanerna ska bland annat kursens respektive ämnets syfte och centrala innehåll framgå.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kursplaner, ämnesplaner, gymnasiepoäng och gymnasiepoäng i anpassad gymnasieskola. Sådana föreskrifter får innebära att kursplaner eller ämnesplaner inte ska finnas eller att gymnasiepoäng eller gymnasiepoäng i anpassad gymnasieskola inte ska beräknas för vissa kurser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om mål för komvuxarbetet.

37 §²

Vid betygssättning på en kurs ska läraren göra en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen. För att eleven ska få betyget Godkänt ska samtliga kriterier för detta betyg vara uppfyllda.

Vid betygssättning i ett ämne ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de *betygskriterier som gäller för ämnet som helhet* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. *Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Vid betygssättning i ett ämne ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de *kunskaper som i ämnesplanen anges i den del som avser syfte och centralt innehåll* och med stöd av *betygskriterierna* sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Vid en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till sådana delar av en ämnesplan som avser

¹ Senaste lydelse: 2022:1315.

² Senaste lydelse 2022:147.

syfte och centralt innehåll och som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska elevens kunskaper, trots det som anges i andra stycket, som minst motsvara betyget E i dessa delar för att eleven ska kunna ges detta betyg i ämnet.

Betygskriterier ska finnas för varje kurs och ämne där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

38 §³

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av betygskriterierna. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen *på en kurs* bortses från enstaka delar av betygskriterierna *och vid betygssättningen i ett ämne bortses från enstaka delar av den del av ämnesplanen som avser syfte och centralt innehåll*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg *eller tillgodogöra sig aktuella kunskaper*.

Vid betygssättning inom anpassad utbildning på grundläggande och gymnasial nivå får en intellektuell funktionsnedsättning beaktas bara om det finns synnerliga skäl.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska sådana delar av betygskriterierna *i kurser* som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas. *Det får inte heller bortses från sådana delar av en ämnesplan som avser syfte och centralt innehåll och som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2031.

³ Senaste lydelse 2022:1315.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning i kommunal vuxenutbildning som har påbörjats före ikraftträdandet.